

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, priljučno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—
 V inozemstvu:
 celoletno K 480—
 polletno „240—
 3 mesečno „120—
 1 „40—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 500 po nakaznici.
 Na samo pisnena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K
 Poština plačana v gotovini.

Dr. Niko Županič:

Ob Draškovičevem grobu.

Se danes mi zvené v ušesih simpatične in mehke besede, govorjene dne 8. aprila 1921 na govorniški tribuni našega parlamenta v Beogradu povodom interpelacije o »Obznani«; še danes vidim živo pred seboj visoko, sloko, elegantno postavbo črnih las in brk, pristen tip Srba iz dinarskih pokrajin, postavbo ministra Milorada Draškovića, paradoksnu antinomijo telesa in duha, telesa z izrazom fanatika, a z umerjeno kretljivo finega diplomata in subtilnega duha brez patosa in strasti, vedno pripravljene za iskren kompromis, izredno bistrega duha, ki je vse potrebno videl in uvaževal v kuloarjih parlamenta kakor enooki Žižka na bojišču.

Dne 8. aprila 1921 je govoril Drašković svoj historično pomembni govor proti komunizmu in izvajal:

»Rodil se je neki pokret tujega izvora, finansiran iz tujine, ki hoče kakor sam pravi, razrušiti to našo državo.

Ljenu je izjavil na kongresu delavcev, da se Rusija ne more dvigniti brez pomoči kapitalizma zapadne Evrope. A kaj bi začel Ljenu in ostali svet, ako bi se i evropski kapitalizem zlomil kakor i ruski? Kdo bi potem dvignil kulturo? In zakaj je potem zlomil kapitalizem, ko ne more živeti brez njega? Zato pa gospodje, ne dopuščam ni ene edine stične točke med kulturo in ljenskimi komunizmom. Oni se izključujejo.

Ako nam bo sreča mila, kakor se nadejam in kakor to narod zahteva, da ta zemlja, ko je stvorila narodno ujedinjenje, dobi i ustavo in mi po tih mukah in premaganih ovirah zasadi prapor ustave v našo zemljo, pa zagrmí tedaj 101 top z beogradske trdnjave, mi pa bomo imeli, gospodje, ta dan satisfakcijo za vse žalitve in klevete, koje so se metale na nas.

Isti komunizem, proti kateremu je nastopil Drašković dne 8. aprila 1921, je izprožil zavratno proti njegovemu junaškemu srcu smrtonosen strel dne 21. julija leta 1921, torej dobre tri mesece po njegovi znameniti obtožnici »u odbranu otadžbine« je prinesel Drašković s svojo nasilno smrtjo glavni, dokazilni argument za resničnost

svojih navedb, v katerih nikakor ni pretiraval in slikal samo prazne strahove za dobrodušno dečo.

Borba za ustavo, borba proti komunizmu in drugim centrifugalnim silam je združila obe najjačiji stranki našega parlamenta v Beogradu, radikalce in demokrate, in samostojne kmete, ki se strinjajo v glavnih principih jedinstva in napredka, čeprav predstavljajo radikalci homogenejšo skupino nego demokrate, ki so trpeli zaradi heterogenosti sekundarnih elementov. Zaradi lokalnih razmer, zaradi neizkušenosti in krivega pojmovanja podrejenih voditeljev. V tem velikem sintetičnem delu se je odlikoval med prvimi Milorad Drašković, mož zmernosti, uvidevnosti in dalekosežnih koncepcij, ki je stal vedno korist celote in države nad interese lastne stranke. V njem je vedno zmagovala nad vsemi drugimi motivi le iskrena in plamenča ljubezen do domovine, kar doživljamo osobito sedaj ob veličanstvu njegove junaške smrti, ko je padel kot navdušen mučenik domovine in položil svoje življenje na žrtvenik jedinstva in napredka. Z neodoljivo silo nas pretresa in vleče za seboj ta tragični, a vzvišeni vzor ljubezni do domovine in naše duše trepete v nemem občudovanju te dušne veličine, očiščene vsake separatistične sence.

Dasi po svojem mišljenju radikalca, moram ob odprtem grobu Milorada Draškovića dati izraza čustvom globoke in iskrene žalosti vseh Slovencev, za katere je imel blagopokojni, kakor Pašić, vedno odprto uho in srce.

Ravnokar prihajam iz Beograda, kjer se mi je petnajst let vzgajal in utrjeval duh v ostrem zraku Šumadije, v ozračju, v katerem raste, cveto in uspevajo jekleni značaji Draškovićevega kova. Tem večja je moja sedanja depresija v dušici, mlačni in gnili atmosferi slovenskega separatizma, sedaj še le razumem globoko in upravičeno ogorčenje celokupne srbske javnosti nad škandaloznim ponašanjem slovenskih separatistov, ki so hoteli javno stigmatizirati ministra Pribičevića za lažnjivca, ki so brutalno vrgli iz kulturnih društev našega trpina dr. I. Laha, ki so brezvestno

naskočili zaslužnega prvoborca našega ujedinjenja dr. B. Vošnjaka, ki z nečloveško zlobo preganjajo velikega idealista jedinstva in napredka, dr. Fr. Ilešića, ki so se hoteli z nečuvstvenim terorizmom polastiti »Kazine« in sploh vsako osebo, sumljivo jedinstva in napredka. Poizkušajo uničiti z najbrutalnejšimi sredstvi, od katerih sodi atentatorstvo še v »milo kategorijo«, tisto atentatorstvo, ki ga tako hinavsko obsoja jezuit v večeršnjem »Slovencu«. Umor telesa obsoja, a umor razumnega duha v živem telesu so si izbrali za najnovejšo uničevalno sredstvo nasprotnikov. Da, naši separatisti so morilci duha jedinstva in napredka.

Psihologi strogo ločijo maso in voditelje. Masa je povsod pasivna kakor otrok, le orodje v rokah voditeljev. Masi naroda ne smemo nikoli zameriti, ker ona, sugestivno nahujskana, nikoli ne more biti odgovorna za zločin. Pri vsakem zločinu razlikujemo dvojce: orodje in upotrebljevalca orodja. Nezmislno bi bilo, ko bi se hoteli maščevati nad orodjem, mrtvim bodalom, — na odgovor moramo klicati roko, ki je iz temnega zatišja naperila bodalo proti meni. V boju proti separatizmu se imamo obrniti najprej proti skritim voditeljem samim, proti glavam separatistične hidre. Samo ta neposredna in radikalna obramba nas spasi iz nevarnosti.

Pa me kdo zavrne: prečno gledaš, vzbujáš nepotreben strah! Saj vidimo vendar vsi, inteligenti, kmetje in delavci, da se bliža koncu komunistični eksperiment v Rusiji. Inteligenca in uradništvo, kmetje in delavci, trgovina in industrija, vse je tam uničeno. Nakradeno blago zadošča le za kratak čas, sedaj umirajo delavci od glada, ker so zamašili in sabotirali glavni in edini svoj studenec dohodkov, ker so porušili tovarne in trgovine. V smrtni sili kličejo zdaj na pomoč angleški in ameriški kapitalizem, da jim popravi tovarne in odpre trgovine. Ali ni izvršil Ljenu največje blaznosti, kar jih doslej pozna historija? Ob pogledu na razvaline ruske kulture se strese do mozga vsak inteligent, kmet in delavec, do dna se mu razburka ogorčena duša in z vsemi močmi se upre izkušnjam blaznega komunizma. Nelogična je torej trditev, da nosijo propadajoči komunisti zastavo naših separatistov.

A jaz odgovarjam dobrohotnemu kritiku: dobro poznam naše separatiste, kako se strahopetno skrivajo v podzemskih kletih, kako po poročilih srbskih listov ti bojazljivi kiklopi pod vodstvom mojstra Heffajsta zavratno kujejo strupene pušice, a si javno in moško sploh ne upajo nastopiti. Vprašujem torej kot izkušeni psiholog: od kod zajemajo ti boježi separatisti svoj zavratni pogum? Gotovo ne avtonomno iz svojega srca — in gotovo ga jim heteronomno ne injicira samo alkohol! Na drugi strani pa mi tudi ni neznan, da te separatistične dušice, te črnožolte in rdeče, strupeno dišeče, na habsburško-jezuitskem zelniku vzgojene cvetice nikakor niso tako naivne, da bi se s pismeno pogodbo vezale s prevratnimi elementi. Podpisana krpa papirja ni nikakor trajna vez, edino zanesljivo sredstvo skupnosti in nepopustljiv cement protidržavne organizacije je samo isti duh, ista mentaliteta, je samo tih »entente cordiale«, v kateri tvorijo komunisti le avantgarde in prvo napadalno četo. Ko se zidovje pod komunističnim pritiskom razrahlja, tedaj zajurišajo i oni iz svojih mračnih rovov in katakomb, da zrušijo našo ponosno trdnjavo jedinstva in napredka. Z rafinirano taktiko so se razkropili naši separatisti po vseh strankah in sto tajnih vrat so si pustili odprti skozi katere nemoteno švigajo z ene strani na drugo. Brez posebne psihoanalitične zmožnosti moremo razkrinkati njih zavratni načrt, dokazi prihajajo od znotraj in ker štrlijo in bodejo v oči iz famozne »Izjave« takozvanih 43 slovenskih kulturnih delavcev, izdane v Ljubljani meseca svečana 1921. Samo površen pregled nas prepriča do evidence. Izjava patetično proglašá urbi et orbi, da so bili slovenski kulturni delavci od nekdanjih glasnikov jedinstva, a previdno molče, da so bili to edino tisti sloven-

ski kulturni delavci, ki so za Jugoslavijo trpeli in niso podpisani na »Izjavi«. Dalje pravijo, da ne morejo v imenu prirodnega gospodarsko-kulturnega razvoja nasiloma in hipoma pretrgati vse kontinuitete. A vsi pošteni in misleči ljudje vedo, da je bilo samo gospodarsko-kulturno nasilje naših narodnih sovražnikov, ki se je izražalo in vršilo v preteklosti na jedinstvenem telesu našega naroda. Gospodje, to ni bil nikak razvoj, to je bilo premišljeno uničevanje našega naroda. Naši dogmatični separatisti nočejo nasiloma in hipoma prekiniti te uničevalne kontinuitete, dasi jo je preko njihovih glav, proti njihovi volji katastrofalno pretrgala svetovna vojna in zmag naših bratov Srbov. In vendar dolgujemo vse občudovanje in vso hvaležnost svojim junaškim bratom Srbov, ki niso mrli v albanskih gorah in prelivali svojo srčno kri po bojiščih vse Evrope zato, da bi slovenski separatisti še dalje nemoteno uganjali svojo činično, protidržavno farso. Vsa slovenska inteligenca, vsi pravi slovenski kulturni delavci se dvigajo kakor so to storili že slovenski zdravniki z »Odzivom« v »Slov. Narod« z dne 26. junija 1921, da izreko svoj enodusen protest proti pogubnim separatističnim težnjam.

S preranega Draškovićevega groba se posebno jasno vidi, da se deli cela Jugoslavija samo na dve stranki: v stranko jedinstva in napredka in v stranko separatizma in reakcije. Kakor vseprodirna iskra je razsvetil strel v Draškovićevo srce separatistično temo do zadnjega kotička in odkril njih tajne zveze; na Draškovičevem grobu se zmagovito razvije prapor jedinstva in napredka, pod katerim se zbirajo vsi iskreni ljubitelji domovine, pod katerim izvrše svojo pregrupacijo in koncentracijo vsi napredni Jugoslovani v imenu dela in reda.

Inž. F. Mikuz.

Smernice zemljedelske produkcije in agrarne reforme. *)

Na začetku našega državnega življenja moremo zboljšati blagostanje prebivalstva največ s tem, da ohranimo bilanco po zakonih narave.

*) Dasi se povsem ne strinjamo z izvajanjem, ker je ne samo poučen, marveč v gotovih ozirih tudi uvaževanja vreden.

rodnega gospodarstva kolikor možgoče aktivno. Naša država spada med agrarne; 80% prebivalstva se peča z zemljedelstvom. Vsled tega g. pisca vendar njegov članek priobčujemo. Uredništvo.

Fr. Govekar:

Menih Obradović.

Episkop Georgij Popović izraža tudi svoje mnenje o meništvu in samostanstvu. Zopet načela, ki jih je postavil Jožef II. in ki jim je dal med Slovenci izraza škof Herberstein.

Kaludjer pomenja dobrega starca, a menih samca, samozivca. Odkrila sta se svetu ter ne delata in ne mislita ničesar drugega, nego za spas svoje duše. Toda ti samci-siromaki so dospeli s časom v toliko izobilje in bogastvo, da so iskali od njih pomoči celo carji in kralji. Postali so silni, imoviti, in ker niso imeli nikakega dela, so začeli živeti raznovrstno. A dasi so monastiriji težki milijonarji, beračiji menihi dalje ter javkajo iz gole navade, da nimajo, s čimer bi si soli kupili.

»Tako mi Hrista Spasitelja!« vzkliska škof, »sramota vsega srpskega naroda! Može, zdravi, celi, ni slepi, ni hromi, ne pohabljeni, imajo prekrasne grunte, s katerimi bi mnoge familije mogle izobilno živeti, davek plačevati, dečo svojo prehranjati in ubožcem pomagati! Ali kaludjer brez beračenja pač ne more živeti; kdor je kaludjer, mora biti prosjak. Podirajo, zidaio, poravljajo, preminjajo, a vse to morajo priberačiti. A od koga beračijo? Od staršev s kopo otrok, od vdov, ki jih skrbi, kako omože hčer. In kdo berači?

Menih, samec, mož, Srbin! Sebe tako osramočati ter se delati bednega prosjaka! Sramota srpskemu imenu! Naj se vsaj odpove tega poštenega imena, naj se zove kako drugače, a naj ne sramoti svojega rodu!

In škof nadaljuje: »Sodite pred pravičnim Bogom sami, bi li ne bilo bolje, da takih kaludjerjev sploh ni na svetu? Ne bi li bilo bolje, da se na monastirske grunte naselijo familije, a da se monastirije spremenijo v šole, špitale, sirotišnice za narodno dečo?»

In škof moli: »Vsemogoči Bože, ki daješ svetu vladarje, podaj jim tudi duha Petra Velikega!« — Ruski veliki car je namreč vzel menihom vsa sela in vse imetje; kolikor pa je moral samostanov pustiti nadalje, jih je postavil pod strogo nadzorstvo in jim naložil delo. Čemu so samostani? Pravijo, da molijo za nas.

»Ej, bratje moji, težko onemu, ki hoče, da zanj drugi molijo. Da bi zate drugi jedel in spal, ne maraš, a ono, kar ti je najkoristnejše in najpotrebnejše, hočeš, da dela zate drugi! Kristjan moj, če bi ti vedel, kako je tvoja molitev v dveh, treh besedah Bogu prijetna, ako pošteno in pravično živiš ter z znojem obraza svojega prehranjaš svoje otroke! Bogu ugodna je kratka molitev zvestega vojaka, ki odhaja za domovino in svojega vladarja svojo kri proliti! O, sveta in Bogu ljuba je molitev dobre majke, ki eno svoje

dete doji, drugemu daje jesti in ga v šolo odpravlja! A kaludjer, ki se je le z usti in besedo odrekel svetu, zahteva pa od sveta več kot posvetniaki, ki krivodno išče in zahteva tujega truda, znoja in muke brez vsake sramote, naj se več ne zove kaludjer!

Toda niti škofove besede niso izpreobrnile za meništvu fanatično vnetega dekca Obradovića. Pregovoril je celo tovariša Nikola Putina in neke nedelje sta jo pobrisala v sremski samostan Hopovo. Peš. Preko Tise in Dunava so ju prebrodili brezplačno. Povsod so ju sprejemali gostoljubno. In Obradović, ki je bil kasneje prepotoval toliko sveta in videl toliko raznih narodov, piše že na tem mestu:

»Ne morem izpustiti, da ne bi, brez pristranosti k svojemu narodu, nazlasił tole: izmed vseh narodov, ki sem jih spoznal, ni usmiljenejšega nad srbskim. Od Hercegovine do Banata, v Bosni na Hrvatskem, v Slavoniji in v Srbiji so ljudje silno dobrotljivi, in kolikor se naglašá dobrodelno gostoljubje starih časov, ti ljudje v tem oziru gotovo ne zaostajajo za nikomerk!

Tako sta došla dekca, jedva 14 let stara, l. 1757. v monastir Hopovo, ki leži v ozki dolini na južnem podnožju Fruške gore. Menihi so ju sprejeli: Nikola so pridelili menihu cerkovniku, Dimitrija Obradovića pa si je vzel sam iguman.

Obradović se je vrgeč že prvi dan na debelo knjigo z legendami in svetniškimi lažbiografijami. Začutil se je iguman ter vprašal dekca, razume li kar čita. In ko mu je Dimitrij odgovoril, da razume vse srpske in rumunske knjige, in ko mu je začel čitati naglo, jasno in smiselno pravilno, se je dobri iguman zgrozil: »Kar poveži spet svojo torbo! Čitaš bolje od mene in tu se ne naučiš ničesar!« mu je dejal.

A dekca ga je jokuje preprosil in ostal. Vsi menihi so strmeli nad dekcom, a iguman ga je vlačil po Irigu od hiše do hiše ter ga razkazoval ljudem kot čudež. Tri leta je ostal Dimitrij v samostanu, čedil starcu igumanu celico, prebiral njemu in menihom pobožne knjige, se postil in po cele tri dni ničesar okusil, da bi se posvetil. In arhi-episkop ga je posvetil za diakona.

Povsod pa se je raznesla vest, da je mladenič, ki je sprejel ime sv. Dositeja, svetnik, ki dela čudeže. In prihajali so bolniki v samostan ter so iskali njega, da jim čita molitve in jih ozdravi. V veri ga ni mogel nihče »nadverovati« in radi Hrista je postal »budalo« ali kakor pišejo Nemci: ein Tor in Christo.

Obradović pa se je kasneje, te spomne pisoc, jezil na menihe, ki so trpeli in verjeli tako praznoverstvo. Verovali so največje budalosti, prav kakor tisti kristjani, ki so nekdanj praznovali celo praznik »sv.« osla, ker je nosil Krista

v Jeruzalem, in ki praznujejo še danes praznik »sv.« verig apostola Petra ... To so pač »norci za Krista!« In Obradović piše: »Nič na svetu mi ni milejše in ljubše od mojega naroda. No, čim bolj ga ljubim, tembolj sem dolžan govoriti mu pravico in resnico.«

Takrat pa je bil še preprost in vražast, omejeno veren in je čital in čital pametne in bedaste knjige, da so le govorile o nebesih in svetnikih. Sole neki mlad jeromonah je mladeniču svetoval, naj bi se šel učiti latinščine, da bo mogel postati učen, naj bi šel v svet, na Rusko! In Dositej ga je poslušal: kupil si je civilno obleko ter l. 1760. v družbi hrvatskega monastirskega diakona — pobegnil.

Krenila sta peš na Osek preko Petrinie ter dospela v Zagreb. Dositej je hotel stopiti ondi v grško-katoliško semenišče, da bi se naučil latinščine. Toda vsi so zahtevali, da se poučijati, je ostal izven semenišča ter se začel s pomočjo hrvatskega diakona fanatično učiti po hrvatski gramatiki latinščine. Preko zime do pomladi se je učil le tega jezika: hkratu pa je iskal prilike, kako bi prišel ali v Rusijo ali na Dunaj.

Toda zvedel je, da potrebujejo v Dalmaciji učiteljev. V dveh, treh letih si prištedi denarja, da odpotuje potem lahko na Rusko. In Dositej haid preko Like in Krbave! Pomlad, krasno vreme, vse prepeva, da se razlega preko gor

je razumljivo, da moramo v prvi vrsti dvigniti produkcijo zemlje, zakaj od te je odvisna aktivnost v bilanci, od te je odvisen naš izvoz, kakor tudi povzdiga živinoreje in uvedba poljedelske industrije.

Zivimo v času, ko se razlaščajo veleposestva in se določa velikost kmetijskih obratov. Pri tem izvajajo agrarne reforme naj bi bile pred vsem merodajne koristi, ki bi jih do našla pod agrarno reformo stoječa zemlja splošno napredku in gospodarski produkciji. S stališča, da ne uničujemo, kar potrebujemo, bi bilo velike gospodarske važnosti, da si ohrani naša kraljevina nekaj veleposelskih obratov, zakaj kdor pozna ustroj in bistvo zemljedelske produkcije, ta tudi ve, da imata veleobrat in mali obrat v kmetijstvu vsak svoj delokrog in vsak svoje naloge, in le kombiniranemu obratovanju malo in veleposelskega gospodarstva se bo posrečilo zadovoljiti vse sloje prebivalstva s potrebnimi poljedelskimi pridelki. Doveda pa se nam, da se to dejstvo in naredba, ki predvideva v gotovih slučajih obseg veleposestva preko določenega maksimuma v praksi premalo vpoštevata zato naj bi se pred razkosnavanjem veleposestev vedno in povsod mislilo na dve važni vprašanji:

1.) Ali je veleposestvo pripravno in primerno za poljedelsko industrijo?

2.) Ali je veleposestvo pripravno in primerno za vzorni kmetijski obrat, na katerem bi se vzgajale živalske pasme in semena kulturnih rastlin, oziroma ali je veleposestvo že do sedaj služilo sličnim ciljem in namenom.

K prvemu vprašanju bi bilo primerno, da si vsaka država želi ustvariti predpogoje za razvoj industrije. Mnogo se je pri nas pisalo, a še več govorilo o poljedelski industriji. Mnogi so hoteli ustanoviti to industrijo na zadružni podlagi. To jim za enkrat ni uspelo najbrže

Vprašanje bosanskih beglukov.

(Dopis).

V Beogradu, 21. julija.

O bosanskih beglukih se je v zadnjih časih pri nas toliko pisalo in govorilo in večinoma tako površno, da se mi zdi potrebno, da podam v tej zadevi nekaj stvarnih podatkov.

Primerjalo se je vprašanje sedanjih beglukov s stanjem, ki je vladalo v Srbiji za časa prve velike vstaje pod Črnim Jurijem in Milošem Obrenovićem. Primera se ne ujema popolnoma nič. V Srbiji ni bilo nikdar beglukov in begov, bili spahijluki in čifluki, a to je velika razlika. Begluk je »baština«, to je lastninska zemlja, spahijluk je užitek — samo sultanova plača za vojniško službo. V Bosni so bili od davna takozvani »bogomili« neka dualistična verska sekta, ki je imela svoje začetke že v davnih časih v Mali Aziji. K tej sekto se je priznavalo večinoma staro domače bosansko plemstvo, a tudi del revnejšega ljudstva. Ob prihodu Turkov so sprejeli bogomili islam. Ni res, da je plemstvo prestopilo k islamu, da reči veleposestva. Prestopili so k islamu bogomili — a to bogati in revni —, ker so bili izčrpani od verskih vojev in jim je bil islam bližje nego krščanstvo. Bosanski mohamedanci so torej staro domače prebivalstvo in njihova posest je stara rodbinska posest. Bosanski mohamedanci so najbolj čisto jugoslovensko plemo, ki se je najmanj mešalo s tujo krvjo. To prebivalstvo je nositelj slavne in velike tradicije. Od Kulin bana do Husejin kapetana

in dolin, a Dositej potuje, potuje ter se mu dozdeva, da jaše na Pegazu. Velepotomstvo krilatom konju.

Z obema rokama ga sprejmo Dalmatinci, in Dositej začne v Kninu v cerkveni hiši poučevati deco čitati, pisati in razumeti katihisis, decu pravoslavni duhovnikov in pravoslavni faraonov. Vse ga je ljubilo: bil je izvrsten, nad vse ljubezniv, strog, a hkratu šaljiv učitelj ter zlat družabnik.

Po treh letih si je res prišedel okoli sto beneških cekinov in sklenil, da odpotuje na goro Atonsko — učiti se grščine pri učitelju Evgeniju.

Dospe v Kotor, zbolni na groznici in se zateče v črnogorski monastir, kjer ga episkop Vasilije — zapopi (l. 1764.). Se vedno bolan poučuje par let v Golubicu in v Kosovu ter začne — pisati. Pisati za lepo hčerko popa Simića, prevajati v narodni jezik srbski besede Ivana Zlatoustega ter njegove izreke urejati po srbski abuzki. Napisal je tri pole rokopisa. In vse je prepisovalo to Dositejevo prvo literarno delce, ki se je razpodelilo po vsej Dalmaciji pod naslovom »Dositejeve bukvice«.

Tako je lepa ženska zbudila — narodnega srbskega literata!

Dositej pa je končno ozdravel. Šel preko Trogira v Split ter se je ondaj vkrcał za otok — Krk.

(Ileč šte. 162. »Slov. Naroda«.)

vsled tega, ker naš kmet zelo nerad spremeni smer svojemu obratovanju in ga je le težko pridobiti, da bi prideloval rastline, ki se rabijo pri poljedelski industriji. Z agrarno reformo bi se pa dalo izvajati pritisk na veleposelske, da bi ti začeli z industrializacijo kmetijstva. Pustilo bi se jim toliko zemlje, olikor je treba za produkcijo sirovin. Veleposestva, ki razpolagajo z dovoljnim kapitalom in s kvalificiranimi močmi, bi lahko dvignila agrarno industrijo do one stopnje, ki bi odgo-varjala potrebam naše države. V slučaju pa, da veleposelsniki niso dovoljni za take spremembe v svojih obratih, tedaj naj bi se omogočilo tudi privatnim podjetjem pridelovanje rastlin za agrarno industrijo na teh zemljiščih, ker le na ta način se bode uvedla agrarna industrija v vse one kmetijske obrate, ki so za to pripravi in primerni in odgovarjajo po svoji legi in po svojih objektih potrebam industrijskega podjetja. Izvažati bi ne smeli sirovin oziroma živil, kajti narodnogospodarska zgodovina nas uči: država, ki izvažata sirovine izvažata tudi ljudi. To bridko resnico občutimo na svojem lastnem telesu. Ti so naši najboljši sinovi se izseljuje vsako leto v Ameriko. Misel, da ne morejo doma zaslužiti toliko, da bi prehranjevali sebe in družino jih preganja in podi preko morja iskati si boljše bodočnosti. Zategadelj je več, kakor potrebno, da poskrbimo pri nas za agrarno industrijo, ki bo deloma zastavila pot temu izseljevanju. Nam bi ne bilo treba izvažati pšenice, rži, ječmena, koruze, krompirja itd., temveč bi vse to predelali doma in izvažali samo moko, pivo, škrob, spirit, sladkor i. dr. Na ta način bi se osamiosvojili na tem polju, zaposlili bi ljudi in jim pripomogli gotovo do boljšega gnetnega stališča, kakor pa če jim bi dali par hektarov zemlje brez potrebnega inventarja in semena.

Imenovala čifluk. Bil je to enostavni rop in nasilje ne samo napram srbskemu prebivalstvu, a tudi napram spahiju in sultanu. Biriče koje je so nastavljali po vaseh, da so odiral ljudstvo, so imenovali »šubase«. Ko je Karadjordje dvignil ustajo, je dal enostavno povelje: »Vsaki kmet naj ubije svojega šubasa.« To je bilo popolnoma v redu, kajti šubasa je bil enostavni ropar in upornik, ki je šele pred nekaj leti sultanu oropal zemljo, pregal spahija in odiral ljudstvo. Toda potem načinu ni moglo urediti agrarnih razmer v Bosni.

Za ureditev agrarnih razmer v Bosni je treba imeti pred očmi dve: 1. socialno stran vprašanja, 2. oziroma na narodno in državno stališče.

Edino pravo in splošno veljavno načelo mora biti ono, katero je izrekel naš princ regent, ko so se mu prišli pokloniti zastopniki neodrešenih zemelj: »Zemlja mora biti last onega, ki jo obdeluje«. Vprašanje je samo, na kak način to izvesti oziroma kako razdeliti zemljo med one, ki jo obdelujejo. Treba je, da se razdeli med one, ki so najbolj potrebni, ki jo bodo najbolje obdelovali, in mora se izvršiti na tak način, da tudi v prehodni dobi produkcija ne trpi prevelike škode. Ne sme se pa izvršiti po boljševisko, da bi prišel, kdor bi hotel in pograbil kos sveta, ki bi mu ugajal, ker na ta način ne dobe zemlje oni, ki jo najbolj potrebujejo ali ki bi jo najbolj obdelovali, in produkcija pade pregloboko. V Bosni so žalibog v prvih nemirih po nekaterih krajih vzeli kristjani muhamedancem — tudi malim posestnikom — zemljo, katero so posedali od vekov in obdelovali s svojimi rokami. Pravično bi bilo, da se one nasilneže prežene z ugrabljenega sveta in se jih še povrh prisili do povrnevo vso škodo. Toda tega sedaj, po treh letih, v največ slučajih ne bo več mogoče doseči.

Vsekakor pa morajo ti reveži biti odškodovani za krivico, ki se jim je zgodila. Kar je najmanj, dana jim mora biti možnost, da si ustvarijo drugo eksistenco v domačem kraju. Tu ne pomaga nič drugega, kakor da uredimo stvar po onem načinu, kakor so se uredile podobne, a ne enake in veliko manj kriče, razmere na Francoskem po veliki revoluciji, to je, da država iz svojih sredstev odškoduje poškodovance.

Drugo je vprašanje beglukov ali veleposestev v pravem pomenu. Ta naj se razdele po načelu: zemlja naj bo onega, ki jo obdeluje. Toda tudi tukaj moramo pomniti, da bosanskih begov ni mogoče primerjati z madžarskimi grofi po Vojvodini ali z nemškimi graščaki po naših krajih. Ti so bili tuji, ki so dobili svoja posestva od Habsburžanov in od drugih vladarjev v nagrade za izkazane službe, a ta služba se je obračala čisto proti nam. Ako izgine, ne bo za razvoj naše narodne države nobena škoda. Begi so pa kri naše krvi, najčistejša jugoslovensko plemo, nositelji slavne preteklosti. V interesu naše države je, da to plemo ohranimo in naredimo koristnega za našo državo. Kakor so svoj čas dajali turški državi tako veliko sil in talentov, tako skušajmo, da postanejo sedaj koristni lastnemu narodu. Mi potrebujemo vse, kar je našega in zaradi tega ne smemo uničiti bosanskih begov. Jaz sam sem osebnost bil za to, da se vsa veleposestva odvzamejo brez odškodnine, kajti ako uničimo madžarske in nemške grofe, ni za državo nobena škoda in za nje nobena krivica. Ako se jim odvzame tudi celo posestvo, bodo še vedno lahko živeli, ker imajo gotovo še toliko drugega premoženja, da jim nikdar ne bo sile. Ako se pa begom odvzame vse brez odškodnine, bodo uničeni, in v interesu naše države ni, da propadejo.

Politične vesti.

Shod volilcev, ki ga je priredilo sredi Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski kraj pri Češnovarju na Dolenjski cesti, je bil impozantna manifestacija idej jugoslovanske demokratske stranke. Udeležilo se ga je do 300 volilcev. Na shodu sta govorila poslanca gg. Reiser in dr. Žerjav. Reiser je razpravljal o ustavi in delovanju naših slovenskih demokratskih poslancev v parlamentu, dr. Žerjav je pa govoril o Draškoviču, komunistih, davčnem sistemu, centralizmu, avtonomiji, ljubljanskem županu in ljubljanski občinski volitvah. Oba govorista bila sprejeta z viharim odobravanjem in se je našim poslancem izrekla zahvala in zaupnica; sklenilo se je končno, da se odpove centralni vladi in rodbini Draškovičevi sojalnica.

Slovenici! Jugoslovenci! Pod tem naslovom so bili, kakor nam poročajo, v Trzinu in okolici razširjeni letaki s tole vsebino: »Na Ljubelju so zabit prviki kolici. Razmejivna komisija je prišla z razmejevanjem med slovensko Koroško in Jugoslavijo. Jugoslovenci, ki ste očiščeni izšli iz ognja svetovne vojne in revolucije, veste, da more biti ta razmejitev samo začasna. Vi veste, da tisoletno nemško ubijanje slovenske narave in dejstvo oslabljanja in zabrisanosti koroškega Slovenstva ne more dati krivici imena pravice in nasilju imena zgodovinske nujnosti. Razven tega pa se je pri plebiscitu večina koroških Slovencev južno od Drave izrekla za združitev z ostalimi brati jugoslovanske države. Ni ga naroda in ne državnih voditeljev, ki bi smeli pozabiti na tako silno dejstvo, če si nečije zaslužiti najzamernejšega očitka suženjskega mišljenja in izdajstva. In ni govora o normalnem razmerju med Avstrijo in Jugoslavijo, dokler koroško vprašanje ne bo pravično rešeno. Slovence, pomnimo, da je razmejivna komisija prišla na ukaz one antante, ki nas je oslepila za našo lepo vero v pravičnost. Ljudje, ki prihajajo k nam na tak ukaz, da storjeno nam krivico potrdijo, zaslužijo naše ognjevitov sovraštvo in naše brezmejno zaničevanje. Maščujemo pa tudi sramoto jugoslovanskega zastopstva, ki mora pomagati pri tako nizkotnem delu! Mnogo smo glede Koroške zagrešili svoj narod in državni voditelji. Ker pa mora iti narod vedno pred državnimi voditelji, posebno pri nas, zato je čas, da narod pokaže svojo voljo: Neizprosno sovraštvo, pogansko iz naše krepke ljubnosti do trpečega koroškega Slovenstva in iz naše utajene pravice ljubnosti mora spremljati vsak korak razmejivne komisije in poseameznega njenega člana! Dolžnost vsakega Slovenca je, da odstrani, poruši vsako znamenje, ki ga bo razmejivna komisija postavila kot mejni znak med nami in koroškimi Slovence, kjerkoli je mogoče, ob vsaki priliki, ob vsakem času. Dolžnost vsakega Slovenca je oteževati delo na vse mogoče načine. Delo razmejivne komisije naj spremlja vse sovraštvo, ki smo ga zmogli. (Svarimo naše ljudstvo pred takšnimi nepremišljenimi čini! Kdo je tisti, ki to svetuje? — Uredništvo.) To moremo in moramo storiti za sedaj. Kako se bo boj za Koroško razvil v prihodnosti, je popolnoma zavrnjeno od nas samih, od naše po-

tranje sile, naše poglobljene čustvenosti in naše resnobe. Sramota bi bilo, če bi nas upanje na posledice, ki bi jih morda imelo nemško - avstrijsko gibanje za priključitev k Nemčiji, moglo motiti v delu in močnem spoznanju, da je osvobodjenje Koroške Slovenije v nas samih in ne v kakem srečnem slučaju! Vse življenje je boj! Tudi nam ga je vsililo in vprašanje je samo ali se Slovence v ta boj upamo spustiti z vso brezobzirnostjo ali ne. Proč s krivičnimi mejami med koroškimi Slovence in Jugoslavijo! — Nov rod.

Klerikalci dajete moralne lekcije... Današnji Slovenec se je zagnal z vso njemu lastno surovostjo v naš list, ker smo se povodno atentata na enega najodličnejših naših državnikov Draškoviča dotaknili gotovih protidržavnih elementov ter tudi naših klerikalnih voditeljev, katerih postopanje je vseprej kot delo za narodno ujedineje. Pri tem so zopet pokazali svojo pravo avstrijskantsko barvo. S klerikalcem lastno brezstidnostjo mašijo v en lonec in mečejo v isti koš komunističnega anarhista, ki je umoril enega najzaslužnejših sinov lastnega jugoslovanskega naroda, z narodnimi heroji Principom in drugovi, ki so odstranili nasprotnika našega jugoslovanskega naroda in s tem dali povod za našo osvoboditev. V tem tiči vsa klerikalna nesramnost, da stavlja Draškoviča v isto vrsto s — habsburškim sovragom, ki je Jugoslovence hotel streti v prah. Mi se temu prav nič ne čudimo, ker poznamo avstrofilske mišljenje naših klerikalcev, odkramo pa »Slovenec« pravico komu dajati lekcije v morali, tistemu »Slovenec«, ki štiti gotovo moralne propalice in med vrstami prav tako odobrjuje atentate na regenta Aleksandra in ministra Draškoviča, kakor je svoječasno z vso ogorčenostjo obsodil atentat na Frana Ferdinanda.

Proti korupciji. Ljubomir Djordjevič, sekretar »Narodne Obrane«, piše v novosadski »Zastavici«: »Pri nas se širi korupcija vse širje in širje. Kdor se dvigne proti korupciji, ga hitro obsodijo na molčanje ali ga pa proglaša za tepeca. Kajti oni, ki delajo korupcijo, imajo na vseh straneh in v vseh slojih svoje prijatelje. Zato nam je najboljši primer atentat na našega ljubljanskega regenta. Kar pogledamo samo naš Novi Sad, v katerem je ugleden advokat otvoril celo trgovino s potnimi listi! Toda nikdo se ne dvigne proti njemu. Kdo je izposloval Milošu Zlatarju in njegovim obitelji pasoz? Kdo je bil ta inspektor železniške direkcije, ki je do Maribora spremljal v svojem kupeju prvega razreda Simo Markovića in Pavla Pavlovića? Kdo je odnesel cele šlepe medikamentov, ki so jih pustili Avstrijci v Palanku? Kdo je ta višji oficir v vojnem ministertvu, ki preganja poštenega invalida in uradnika, ker ta izganja iz vojske lopove? Vredno bi bilo, da se združijo vsi oni, ki se bore proti korupciji in da objavijo vsakogar, pa naj pripada katerikoli stranki. Le tako bomo izkoreninili korupcijo in iztrebili lopovščino iz naše družbe. Le tako bomo konsolidirali razmere v naši državi in le tako bo mogla naša mlada država stopiti v vrsto Francoske in Angleške. Ne pardonirajmo niti ministra, niti generala niti trgovca, niti

kmeta, niti nikogar, ki se okorišča s korupcijo. Očiščimo našo družbo od vseh onih, ki delajo ali vzdržujejo korupcijo.

Albanija in Italija. Italija na vse mogoče načine hujska in ruje proti Jugoslaviji. Edini albanski vođa, ki je bil Srbom naklonjen, je bil Esad - paša. On je bežeče srbske polke podpiral preko Albanije ter je storil kar je le mogel, da je Srbom lajšal in blazil strašno trpljenje. Ko se je vkrcal poslednji srbski vojak na zavezniško ladje, se je vkrcal tudi sam s 300 možmi, se prepeljal na Krk ter se kasneje na solunski fronti boril na strani Srbov. Ko je bil po prelomu Esad paša v Parizu, da se bori za svobodo Albanije, so Italijani podkupili nekoga Albanca, da je pašo umoril. S smrtjo tega edinega poštenjaka je nastala po Albaniji anarhija. Italija pač hoče imeti povsod anarhijo. Albanci so napadli obmejne srbske kraje, ropali in morili, a Italijani so jih podpirali ne le z orožjem in strelivom, nego tudi s častniki in moštvo. Srbija je imela težke borbe po albanskih gorah in brezdnih; marsikak srbski častnik in vojak je poginil. Življenje našega vojaštva ob albanski meji je najstrašnejše peklo. In zdaj prihajajo zopet vesti, da prestopajo albanske oborožene tolpe meje naše države ter da je tudi med Albanasi v naši državi zavladal duh upornosti, ki ogroža življenje in imetke estalega našega miroljubnega naroda. Osečki »Jug« piše: »Nujno potrebno je, da se končno že ukroti z energično akcijo Albanija ter da se razdeli med Jugoslavijo in Grčijo. Treba pa je tudi Italiji pokazati zobe. Sicer bosta Albanija in Italija večna nevarnost ne samo za mir na Balkanu, nego tudi v vsej Evropi. Zadnje vesti iz Rima nam poročajo, da so italijanske voje in mornarične oblasti začele utrjevati otok Saseo, ki leži pred valonsko lukvo v Albaniji. Otok bo služil kot oporišče italijanske vojne mornarice. V vrstah italijanskih pomorskih strokovnjakov in politikov se nadejajo, da nam bo tako Italija brez odpora s strani drugih držav na lahak način zaprla vrata Jadrana.« — Tudi nam se dozdeva, da se postopa z Albanijo in Italijo končno le preveč v rokavicah. Časa potrpljenja prekipava.

Odkrita italijanska zarota proti Jugoslaviji. Osiješki »Jug« piše: Našim obmejnim oblastem je uspelo te dni zapleniti program dela laških fašistov, v katerem je v vseh potankostih razložena njihova akcija za razširjanje anarhije po naši državi. Iz tega programa je razvidno, da je za propagando med nami ustanovljeno okoli 15 raznih podoborov z nalogo, da poleg drugega zbirajo podatke o posamičnih vojnih, trgovinskih, poljedelskih, pomorskih in raznih drugih objektih; ti podatki bi jim nekega dne gotovo vrlo koristno služili. Poleg tega imajo vsi ti podobori posebno nalogo podpirati komuniste, republikance, separatiste in vobče vse one elemente, ki delajo na razrušenje naše države. Vsa poročila, ki jih dobivajo o nas fašistovski špijoni, ki niso nič drugega, nego gotova zaslonba vsem bivšim in bodočim rimskim vladam, se pošiljajo fašistovskim filijalkam v Trstu in Benetkah. Zdi se nam umestno, pri tej priliki objaviti spomin iz leta 1919., ko je zasedala v Parizu mirovna konferenca. Ko se je ob neki priliki eden izmed naših vojščakov vrnil iz Pariza, je pripovedoval v Zagrebu, kaj se v Parizu dela. Pogovoru je prisostvoval stari Laginja, kasnejši ban in še neki gospod iz Primorja, ki ga počemo imenovati, da mu ne škodujemo, ker je zdaj v Primorju. Ko je naš pariški vojščak dejal: »Italijani pravijo, da hočejo priznati hrvatsko državo, ako se odcepimo od Srbov,« se je staremu Laginji razjasnil srce ter je opomnil onemu gospodu iz Primorja: »Ali ste ališali?« — »todač, je nadaljeval naš vojščak iz Pariza, «ta Hrvatska bi bila pod protektoratom Italijanov.« Nato je vzklilil gospod iz Primorja Laginja: »Ali ste ališali?« — Stari Laginja se je vgriznil v ustnice in obmolnil. Tudi ta opzoda nam dokazuje perfidnost Italijanov z ene ter duševno razpoloženje nekkih naših ljudi z druge strani.

Madžarska po Karlovem obisku. Pod tem naslovom priobčuje »Berliner Tageblatt« situacijsko poročilo iz Madžarske, ki ga je napisal njegov poseben poročevalec, znani publicist Teodor Berkes, ki pravi med drugim, da je na Madžarskem glavno vprašanje vzpostavitev Habsburžanov na madžarskem prestolu in da se vse zaveda, da ne bo preje rešena situacija, dokler se ne reši to vprašanje. Zlasti jih vznemirja izjava male antante, da pomeni povratek Habsburžanov casus belli. Zadnji puč, pa naj se je pripravil s pomočjo Francije ali pa Vatikana, se je sicer ponesrečil, toda nihče ne more vedeti, kaj prinese bodočnost.

Ljening, Trockij in kongres v Moskvi. Na podlagi zanesljivih poročil, ki so prišla v Stockholm, se je Ljeningu posrečilo, da je pridobil na kongresu v Moskvi tretjo internacionalo za sprejemanje svoje politike v Rusiji. Proti Ljeningu so nastopili nemške komunistične stranke, dočim je Trockij previdno branil Ljeningovo politiko. Trockij načelno ni nasproten, ako se plača nemška lokomotiva z ruskim denarjem, ruskim lesom ali s posameznimi deli ruskih gozdov. Zakaj se ne bi smel ruski komunist voziti z nemško lokomotivo? Kakor ni mogoče organizirati rdeče vojske brez vojaških strokovnjakov, tako ni mogoče vzpostaviti ruske industrije brez tehničnih strokovnjakov.

Prevoz trupla ministra Draškovića.

Na oseh postajah žalne manifestacije.

Delnice.

— Delnice, 22. julija. Tekom današnjega dopoldneva so dospeli v Delnice številni zastopniki vlade, politiki in drugi dostojanstveniki, da izkažejo umorjenemu zadnje časti. Došli so brat pokojnikove žene Dimitrija Milanović, šef ministrstva notranjih del Milan Mišić, pokojnikov šolski prijatelj Mihajlo Dragičević, predsednik zakonodajne skupščine dr. Ribar, minister Svetozar Pribičević in drugi. Ob 13.35 so v veličastnem sprevodu prenesli krsto pokojnikovo na železniško postajo. Za krsto so šli soproga Jevanka s sinovima Radivojem in Slobodanom ter hčerko Bojano, dalje vsi goriški omenjeni politiki in uradniki, kakor tudi kraljevi namestnik Juraj Demetrović, veliki župan modruške županije dr. Markov in škof Marušić. Sprevod je bil veličasten. Špalir po glavni cesti do postaje je tvoril številni narod iz vseh bližnjih krajev gorskega kotora. Krsto so položili na valjni tovorni voz, ki je bil znotraj prevlečen s črnimi draperijami in zelenjem, od zgoraj pa s črnim florom. Na sredi vrat je bil bel križ, ovit z jugoslovenskimi trobojnicami. Na postaji se je od pokojnika iskreno poslovil minister Svetozar Pribičević, poudarjajoč pokojnikove vrline in vztrajne vloge za jakost in silo ujedinjene države. V imenu skupščine je govoril dr. Ribar.

— Ogulin, 22. julija. Na železniški postaji je ogromna množica naroda priredila veličastno žalno manifestacijo ministru Draškoviću, ko je vlak mimo vozil njegovo truplo. Na vseh ostalih večjih postajah je narod prirejal žalne manifestacije in zadnjo čast pokojniku.

Veličastna manifestacija v Zagrebu.

— d Zagreb, 22. julija. Danes zvečer je bilo skozi Zagreb pripelano truplo bivšega ministra Milorada Draškovića. Peron na kolodvoru kakor tudi vse ogromni prostor pred kolodvorom je bil poln občinstva, katerega je bilo na tisoče. Vse kolodvor je bil zavrt v črno in na oknih so gorele sveče. Na peronu je bila postavljena vojaška gošča in ena stotnja vojaštva. Vlak so pričakovali zsoptniki civilnih oblasti, poverljivi vlade, zastopnik komandanta armije, komandant divizije s celim častniškim korom, zastopniki cerkvenih oblasti, akademično pevsko društvo »Balkan« in celotna akademska mladina.

Točno ob 19.20 je ob zvokih godbe, ki se sverala žalostinke, počasi privozil vlak na postajo. Voz z blagopokojnikom je bil ovit v črne odeje, na vratih je bil pribit velik križ, ovit z državno trobojnic. Neposredno za tem vozom je bil voz, v katerem se je peljala žalnična rodbina. Ko je ustavil vlak na kolodvoru, je pristopilo duhovništvo, ki je odmolilo pogrebne molitve in odpelo žalostinke. Nato je zapelo pevsko društvo »Balkan« nekaj žalostink, nakar je v imenu pokrajinske vlade spregovoril par besed poverljivi za prosveto in vere dr. Fugomir Alaupović, za njim pa v imenu mesta župan Heinzel. Nato je povzel besedo minister za socialno politiko dr. Vekoslav Kukovec in je v slavi pokojnika kot vzornega domoljuba in državljanca. Opozarjal je na nevarnost komunizma in poudarjal za sluge pokojnega ministra za boj proti temu

velikemu sovražniku ujedine domovine. Poudarjal je, da so se pokojnikovi tovariši v vladi z njegovim bojem proti komunizmu popolnoma strinjali in da so z njim solidarni. Tudi v bodoče se bodo ravnato odločno borili proti temu opasnemu sovražniku. Minister je pozivljaval občinstvo, naj sodeluje pri pobujanju te velike nevarnosti, ki ogroža nas vse. Opozarjal je tudi liste, naj pazijo na svojo pisavo in jih opozarjal na posledice, ki utegnajo postati iz pisave listov. Občinstvo je govoril minister dr. Kukovec poslušalo z globokim ginjenjem in ga je večkrat prekinilo s slava-klici pokojniku.

Izpregovoril je tudi g. Milan Krešić kot predsednik krajnjega odbora demokratske stranke, ki je na krsto položil velik lovorov venec. Lep venec je darovala tudi zagrebska pokrajinska vlada ter kraljevi namestnik Juraj Demetrović. Govori so na občinstvo napravili globok vtis in marsikatero oko se je solzilo.

Po cerkvenih obredih so zastopniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti stopili v vlak in pokojnikovi soprogi izrazili svoje sožalje. Glasba je zasvirala žalostinke, nakar je vlak počasi zapustil kolodvor.

Na kolodvoru navzoče občinstvo se je strnilo v sprevod in je korakalo po mestu, manifestirajoč za narodno edinstvo in za kraljevo dom ter vzključilo proti komunizmu in drugim sovražnikom domovine.

PRIPRAVE ZA POGREB MINISTRA DRAŠKOVIĆA.

— Beograd, 23. julija. (Izvirno) Danes za 9. uro dopoldne pričakuje prihod vlaka, ki vozi smrtno ostanke blagopokojnega ministra Draškovića. Žaljujočo soprogo spremlja na poti minister dr. Kukovec. Na železniški postaji bo prirejena velika žalna manifestacija, katere se udeležijo vlada, zastopniki skupščine in številno občinstvo. Krsta pokojnega ministra bo izložena v veliki dvorani oficirskega doma, ki je vsa v črnem in veličastno okrašena. Krsto bodo nosili štirje uradniki notranjega ministrstva.

Pogreb je odložen na jutri dopoldne, da je dana meščanstvu in prebivalstvu iz notranjosti Srbije prilika, izkazati velikemu boritelju za svobodo in ujedinjenje zadnjo čast. Že danes je prišlo v Beograd mnogo seljakov in preprostih prijateljev Draškovićeve. Pogreb bo jutri ob 9. dopoldne z največjimi vojaškimi častmi. Pokojnik je bil nosilec belega orla II. stopena. V imenu demokratske stranke se poslovi ta ob grobu finančni minister dr. Kumanudi in Ljuba Davidović, v imenu radikalne stranke minister Uzunović, v imenu zakonodajne skupščine pa dr. Ribar. Na krsti bo veličastna množica raznih vencev. Že sedaj jih visi v dvorani oficirskega doma nad 50, med njimi tudi prekrasen venec regenta Aleksandra.

Iz naše kraljevine.

— Veliko narodno slavlje v Vinokovcu. Početkom meseca rujna o. g. otkrit će se spomen-ploča sa reliefom u Vinokovcu: Josipu Runjanju-Kuzminčanu, kojemu se pripisuje, da je ishitrio napjev i popularizovao hrvatsku himnu »Hrvatska domovina«, poznatija pod imenom »Lijepa naša domovino«. Da se uzgomo pravodobno provesti predradovi za samu proslavu, ovim se putem umoljavaju sva naša kulturna društva uopće, a napose pjevačka društva, da naj jave svoj pristup i naslov pjesama, koje će pjevati kao natječajne pjesme. Skupna će pjesma biti hrvatska himna po Runjanju. Rok prijave je do 15. kolovoza o. g. Dopisi se šalju Klubi hrvatskih književnika u Osijeku I. Gajev trg 4.

— Lep zgled bankam. V 47. številki lista »Ratni invalid« je tiskana na naslovni strani pod naslovom »Lep primer bankam«, izjava Skopljanske izvozne banke, naslovljena na Udruženje vojnih invalidov v Beogradu. »Čast nam je obvestiti Vas o sledečem: Gotovo Vam še ni znano, da smo določili v svojih pravilih, katere je že potrdil minister za trgovino in industrijo, 2% čistega dohodka za invalidski fond. Ta vsota se sme uporabiti le za šolanje invalidske dece. Ustanovitelji banke imajo namen, nuditi pomoč invalidski deci. Banka je s svojim delom že pričela. Prosim Vas za dobroto, da o tem obvestite vse Vaše korporacije in ustanove v vseh krajih našega kraljevstva. Upam, da našemu zgledu slede tudi drugi namni zavodi.« — Ker imamo v Sloveniji mnogo dobro stojećih denarnih zavodov, se je upravičeno nadejati, da ne zaostanejo za banko v Skoplju ter se pri razdelitvi čistega dohodka spomnijo tudi invalidske dece.

— Kakšna je ona »oklonica«, katero je Francija darovala Jugoslaviji? Po časopisu se je širila vest, da je francoska vlada darovala Jugoslaviji veliko vojno oklonico »Vedette«, ki bo prekrščena na ime prestolonaslednika. Radi te vesti je zavladala velikanska razburjenost v italijanskem tisku. Italijanski nacionalistični listi so se razgrevali in ogorčeni so bili do skrajnosti, češ, da Francija oborožuje Jugoslavijo na Jadranu proti Italiji! Pripravljene imajo slovesne proteste in grmeče interpelacije. Vsa stvar pa je precej nedolžna. Pariški »Le Temps« poroča: Vprašali smo na pristojnem mestu in izvedeli, da Jugoslaviji darovana ladja ni nikakva oklonica po imenu »Vedette«, marveč mala navadna vedetta (ladja izvidnica), lesena, na motor, dolga 20 metrov in teška 30 ton. Na ladji šteje posadka 9 moč. Ta mala ladja nima nobene vojaške vrednosti in se nahaja že dve leti na Dunavu pred Beogradom. Francija je podarila jugoslovenski vladi to ladjico za spomin. Franciji se najbrž ni zdelo vredno, vlačiti to neznamno ladjo iz Dunava v svoja pristanišča. To pojasnilo je mrzel curek na razkrete italijanske glave, ki se menda sedaj docela pomirijo, ker je odstranjena »nevarnost jugoslovenskega oboroževanja na morju«.

— Obisk angleških mornarjev v Beogradu. Iz Beograda poročajo: Obisk angleških mornarjev v Beogradu je izzval tukaj veliko navdušenje. V pristanišču se je zbrala velika množica. Kapitan angleških ladij se je zahvalil za sprejem zastopnikom naših oblasti ter je izrazil svoje veselje, da je mogel obiskati prestolnico Jugoslavije. Med 16. in 17. uro se je vršila spominska slovesnost na čast angleškemu vojakom, ki so padli leta 1915 v obrambi mesta Beograda. Slavnost je otvoril angleški kapitan. Navzoči so bili vojni minister Začević, vojvoda Bojović, admiral Wickerhauser, častništvo, zastopnik zunanjega ministrstva, beograjske občine in zastopniki drugih oblastev. Zvečer je naše častništvo priredilo angleškim častnikom svečano večerjo v častniškem domu. Jutri odidejo Angličani v Novi Sad, nato pa v Budimpešto.

Neodrešena domovina.

— Izredni komisar v Postojni gospod Josip Dovgan nam je poslal že tri pisma. V prvem pravi, da je govoril na dan aneksijske proslave med drugim tole: »Ekselencija Mojscon, vi zastopate danes tukaj Italijo in na vas se obračam. Ta množica, katero vidite tukaj, ni proti Italiji, ni res, da sovraži Italijo, to ljudstvo zahteva od Italije, da mu pripozna njegove svete pravice. Ljudstvo se pripravlja, spoštovati Italijo« itd. Dostavlja: »Jaz nisem govoril v imenu občine, ampak v svoji lastnosti.« Dalje pravi Dovgan, da je bil okrajni orožniški stražmojster, da se mu svoje bivše službe ni sramovati in da ima na Dolenskem, kjer je preživel 20 let, obilo dobrih prijateljev. Nadalje piše Dovgan, da je bil komisariat za aneksijsko proslavo poslal sto zastav v občinsko pisarno brez vsakega povelja. Zastave so bile vse državne z grbom. Posestniki so sprejeli vseh sto državnih zastav in jih razobesili, »ker so se bali fašistov, kar izrecno zatrjuje gospod

Dovgan. Nobena oseba ni bila aretirana in ne terorizirana po karabinjerjih. Nato pa nam zopet piše zakaj da se niso njegove poslane stvari takoj priobčile. Zavedajoč se svoje visoke službe izrednega komisarja, grozi celo nekaj »drugimi koraki«. Dosti časa mora imeti gospod izredni komisar, da se tako brani po listih (tudi »Edinosti« je poslal dolg dopis), za nujne županske posle pa najbrže ni toliko časa in tolike brige!

— Iz Gorice. Tukajšnji fašisti so imeli zopet enkrat svoj kongres. Zastopanih je bilo vseh 17 oddelkov iz Goriško - Gradišanske. Navzoči so bili tudi zastopniki fašistovskih oddelkov iz Trsta, iz Kranja, iz Milj in iz Tolmina. Šli so s fanfaro po mestu, na kar se je vršil kongres v gledališču. Baje so sklenili, da ne bodo napadali Slovencev, samo izzivati se ne puste. No, potem pa lahko kar razpustijo svoje društvo, ker Slovenci jih nikjer ne izzivajo. — Goriški župan Bombig je nesel meseca marca v Rim podrobno izdelan načrt za Predelsko železnico in priložena je bila tudi obširna spomenica. Ministrstvo je sedaj odgovorilo na Bombigovo vlogo, izvajajoč, da je pro-

Glasovi iz Koroške.

— Celovec. Dr. Lemisch je svoj čas trdil, da so poročila slovenskih listov o napadih na koroške Slovence deloma zlagana, deloma pretirana. Ker koroški Slovenci nimajo svojega odvjetnika — dr. Šavpaj ne sme izvrševati svojega poklica, nemški odvjetniki pa slovenskih strank zastopati ali nočejo ali pa se iz strahu pred »Heimatdienstom« ne upajo — se gode z njimi pred sodišči naravnost neverjetne stvari. Slovenski listi so zahtevali, naj se resničnost poroči o preganjanju kor. Slovencev po nepristranski komisiji preišče. To se ni zgodilo. Divjanje proti kor. Slovence se nadaljuje. Slovenska poslanka zbira sedaj material za posredovanje v tej zadevi. V Kozenjavri je v ta namen slovenski učitelj Matej sestavil nekaj zapisnikov o napadih na tamkajšne Slovence javno v gostilni, da je vsakdo lahko videl, kaj dela. Tedaj so prišli nemški orožniki, prijeli so slovenskega učitelja in ga odvedli v Borovlje in so ga vrgli v ječo. Vrši se velikansko zasliševanje priči, pri katerih je sestavljal zapisnike, in preiskava radi velezidaje proti njemu. Iz tega naj slovenska javnost vendar enkrat uvidi, v kakšnem položaju so kor. Slovenci. Če slovenski list poroča o napadih na Slovence, pravi dr. Lemisch na podlagi uradnega poizvedovanja, da je vse zlagano. Če slovenski učitelj hoče sestaviti o teh napadih zapisnike, podpisane od priči in prizadetih, ga vržejo v ječo in mu naprtijo proces radi — velezidaje. Morebiti sedaj vendar enkrat katera država, ki je sopolpisala senžermensko pogodbo, začuti v sebi potrebo, poseči vmes. — Odtod so v zadnjih dneh na več strani, zlasti v južne gorske kraje, vozili orožje in municijo. To ni proti Jugoslovanom, ampak da se prikrije pred razorožitveno ententno komisijo.

— Podsinjavo. (Organiziran napad na Slovence.) Na predvečer sv. Cirila in Metoda je slo nekaj naših zavednih fantov na bližnji grič, da po navadi, ki niti v stari Avstriji ni bila prepovedana, počastijo s kresom in s streljanjem spomin slovenskih blagovestnikov. Komaj počita prva dva strela, začne se iz bližnjega gozda razločno

gram za železniške zgradbe v Julijški Benečiji še vedno isti, kakor je bil januarja 1920, in da ministrstvo nima nikakega namena, da bi morala postavilo zgradbo črte Gorica — Sv. Lucija — Trbiž na kak posebej čas. Bombig se nahaja sedaj v Rimu in zopet hodi okoli ministrstva zaradi predelske železnice. Prednji italijanski Goričani pravijo, da bo moral zaradi te zadeve še pogostoma v Rim ne le sedanji župan senator Bombig, ampak še razni njegovi nasledniki, pa predelske železnice najbrže še ne bo. — Neznani tatovi so vdrl v noči na 20. t. m. v urade okrogne sodišča in odnesli iz blagajne 10.000 lir. Okrogno sodišče se nahaja tik pred karabinjersko postajo! O tatvini se povsod govori in se jo primerno komentira.

— Giunta proti sokolskim društvom. Tržaški poslanec fašist Giunta je stavil v italijanski zbornici nastopno vprašanje: »Vprašam notranjega in zunanjega ministra kaj mislita storiti napram jugoslovenskim sokolskim društvom, ki vršijo onstran naših meja in nevarno akcijo proti Italiji?« Priča-kujemo odgovora.

povelje: »Los!« in v istem trenutku plane tolpa zapeljanih nemčurjev, oborožena z debelimi koli in s težkimi kameni, pod vodstvom nadučitelja Maričiča iz St. Janža in učitelja Waldhauserja iz Svec na Slovence. V druhali sta bila seveda tudi znana pretepača Waldhauser, p. d. Hanzlin in Müller, p. d. Dobčnikov, razen tega delavce Tavcar, nastavljenec pri železnici, neki pripenjen žagar iz Celovca in gostilničar Schnitzer. Ta podivjana druhal je navallila na presenečenje Slovence: a koli in s kamenjem jih je mislila pobiti, da niso še pravočasno ušli. — Oblasti so o vsem tem divljanju zapeljane druhali, ki jo vodi učitelj, dobro poučene; a ne ukrenemo ničesar, kvečjemu, da se kaznujejo nas, zato ker se nismo zgledali v sveta in nas nemurji pobijajo. Kako dolgo bo zmagovala Jugoslavija še mirno gledala, kako pobijajo v državi, ki je bila premagana, Slovence samo zato, ker so glasovali za njo?

— Napad na Slovence. V nedeljo, dne 10. t. m. ob 10. zvečer so napadli nemškutarji v gostilni pri »Gašperju« Slovence Wieserja in ga obdolovali in zdelali tako, da ni dosti manjkalo, pa bi revež obležal mrtev na mestu. Nemškutar I. Waldhauser, p. d. Hanzlin in Goričah, znan kot pianec in pretepač in nemškutar V. Müller, p. d. Dobčnikov sta brez povelja pobila Slovence. Še isto noč v pozni uri so morali Slovence odpeljati na Bistrico k zdravniku. Ko je nemški zdravnik zvedel, da ima Slovence pred seboj, je takoj izjavil: »Smrtnonevarne te rane niso.« — Taki napadi se pri nas v enomer ponavljajo. Oblasti napadalec sploh ne kaznujejo ali pa tako, da se jim kaznovani še smejejo. Če so nemurji kakega Slovence na pol ubili, pravi zdravnik, da so ga zelo, zelo lahko ranili in sodnik jih kaznuje radi razžaljenja časti. Posledica tega je, da se celo pri nas v Podsinjavu, kjer smo skoro sami narodni Slovenci, nihče več ne upa na cesto in da se sosed ne upa več obiskati sosed. Če pojde tako naprej, nam ne bo preostalo drugega, kakor izseliti se.

Izjava dr. Bogomila Vošnjaka.

Povodom pisma ljubljanskih profesorjev gospodoma dr. Kidriču in dr. Prijateljju dolžnost mi je izjaviti sledeče:

Eno prvih ustavnih načel je, da je poslanec odgovoren za svoje izjave samo skupščini in nikomur drugemu. Nočem se pa posluževati tega privilegija, ki ga daje ustava poslancu. Meni očita ljubljanski profesorji, da sem rekel, da je manifest kulturnih delavcev »sijajna poluga autonomizma« in da »duševni oči ovsoga manifesta su dvojica bibliotekara bivše dvorske bečke bibliotek«.

Ti izrazi so bili vzrok, da sta se gospoda Hauptman in Lapajne obrnila name ter terjala od mene pojasnilo k temu odstanku svojega govora. Istočasno je bil meni poslan ultimatum do 24. maja, do katerega dneva bi moral najkasneje odgovoriti. Do 24. maja hočejo počakati ljubljanski profesorji na moj odgovor, da se morejo odločiti o nadaljnjih korakih. Ob tem času sem pa spremljal svojo težko bolno ženo v Berlin, da ji specializirani zdravnik reši življenje. Na dan tega ultimata sem bil v Berlinu in mnogo kasneje šele mi je došlo omenjeno pismo v roke. Med tem so pa sodili o meni brez mene. Tako je nastala izjava, ki je plod čisto enostranskega zbiranja dokazov. Obesidli so me, ne da bi kdo poslušal moje argumente.

Postanska stvar v sporu je, ali je res, da sta Kidrič in Prijatelj duševna očeta manifesta kulturnih delavcev. Gotovo pa to beganje pred odgovornostjo za manifest ni brez pomena. Izgleda skoraj: La recherche de la paternité est interdite.

Motiv, zakaj je ta dvojica podpisala manifest, je jasno izražen v mojem govoru. Autonomizem je ta motiv. Zveze federalizma in autonomizma s politič-

nimi idejami narodov bivše Avstrije sem dokazal v spomenici »Austrian federalism«, katero sem predložil v spomladni leta 1918. predsedniku Wilsonu. To, kar očitam tej dvojici, je nagnjenje k autonomizmu, kar je prirodna posledica razmer, v katerih so živeli narodi bivše Avstrije. Nikakega avstrijskautstva tej dvojici nisem očital. Zdi se mi, da se bojijo sence. Ako sem govoril o autonomizmu, ne sme se mi podtikati, da sem govoril o avstrijskautstvu. Čudim se neizmerno, kako da morejo učitelji prava, katerih poklic je pravičniško misliti, napraviti take zaključke na osnovi jasnih besed tega odstavka mojega govora. Najhujiši očitke je pa oni, da sem »vedoma govoril nerentno«, ko mi je bilo znano, da je Prijatelj kot bibliotekar »izpostavil sebe največjim nevarnostim ob času vojske. Kar se tiče delovanja Ivana Prijatelja za revolucijo tekom vojne, moram priznati, da nisem bil v emigraciji o tem informiran. Nisem imel dokazov, da je on posredovalec za korespondenco. Izrazil sem samo pogostokrat svoje začudenje, da je vez med emigracijo in domovino tako slabo funkcionirala in temu sem pripisoval naše politične poraze.

Načelo univerzitetnega življenja je, da ono ne sme biti okaljeno od praha in blata politične arene. Posledica takih izjav je pa, da postanejo univerzitetni učitelji v rokah političnih strank, ki jih izkoriščajo v svoje namene.

Videti je, da je ljubljanska izjava izliv animoznosti proti onim, ki so v emigraciji skupno s srbsko vlado izvršili veliko delo osvobodjenja in ujedinjenja. Zdi se, da je ona naperjena proti onim, ki so žrtvovali svoje najboljše sile, da je Vidovdanska Ustava stopila v življenje. Bogomil Vošnjak, p. d.

Odmevi atentata.

VELIK SHOD V SARAJEVU PROTI KOMUNISTOM.

— Sarajevo, 23. julija. Snoči ob 8. uri je bil tukaj velikanski manifestacijski shod, ki je izrazil svojo globoko žalost nad podlim atentatom na ministra Draškovića, zahtevajoč obenem, da vlada ukrene najenergičnejše korake proti komunizmu. Shodu je prisostvoval tudi kraljevi namestnik Gjorgjević, ki se je zahvalil tisočeri množici za izkazane simpatije pokojniku. Shod je končal mirno.

Demonstracije v Sarajevu.

— Sarajevo, 23. julija. Včeraj, pozno v noč po končanem manifestacijskem shodu, je velik val manifestantov priredil hrupne demonstracije pred tukajšnjim »Radniškim domom«. Poslopje je obkolil močan policijski kordon, ki je imel nalogo, zabraniti vsak morebitni naval demonstrantov v poslopje. Demonstrantom se je posrečilo kordon prodreti in urediti v dom. Začeli so preiskavati vse poslopje, metali ven razne knjige. Demonstranti so pobrali tudi mnogo redečih zastav, katere so potem na ulici sežgali. Poljožaj je postajal zelo kritičen, vsled česar je bilo alarmirano vojaštvo. Močan oddelek vojaštva je demonstrante odgnal in obstopil dom. Ob eni uri ponoči so demonstracije ponehale.

Številne aretacije komunistov na Hrvatskem.

— Vrbovsko, 23. julija. Tukaj sta bila aretirana dva komunistična voditelja, ki sta vodila teroristično propagando v gorskem okraju. V tem okraju je sedaj odkrita tajna komunistična organizacija, ki se je skrivala pod plaščem »Konzumnih združenj«. Pričakujejo vsled tega, da bo več zadržan razpusčenih.

— Zagreb, 23. julija. Tekom zadnjih dveh dni je bilo v Zagrebu izvršenih mnogo aretacij komunističnih voditeljev in agitatorjev. Doznalo se je, da je imel poslanec Živojin Milojković v Zagrebu tajne sestanke in se je terorističnega odbora, na katerih se je sklepalo o atentatu na ministra Draškovića.

— Delnice, 23. julija. Tukaj je bil včeraj aretiran zadrugi poslovodja iz Zagreba Cimermančič, ki je soudeležen pri tajnih komunističnih organizacijah. Dalje je bil aretiran tudi vodja tukajšnjih komunistov Drago Šilagić.

Podrobnosti o atentatu.

— Delnice, 23. julija. O groznem atentatu na ministra Draškovića doznava Vaš dopisnik še sledeče podrobnosti: Na klopi je minister čital novine, njegovi trije otroci pa so se krog njega igrali. Atentator je oddal dva strela v najneposrednejši bližini. Eden strel je zadel ministra v srce, drugi je šel mimo. Minister se je po atentatu z vso njemu lastno energijo dvignil s klopi in opotekajoč šel še 10 korakov proti atentatorju vzklikajoč »Primité ga!«. Nato se je zgrudil v travo. Na atentatorja je dektektiv takoj streljal in ga pogodil v glavo, toda ne smrtno. Ves krvaveč je atentator v divji besnosti obrnil revolver proti zasledovalcu. Detektivu pa se je posrečilo obvladati atentatorja in s pomočjo orožnikov ga odvesti v zapore. Ko je videl atentator orožnike, je vzkliknil, dvigajoč roke kvišku: »Evo me!« Pokazal pa je se atentator za pravega bojazljivca, ko ga je hotel razjarjena množica linčati. Prosil jih je: »Nemojte me tuči! Nisam ga htio!«

Ministral pripeljan v Zagreb.

— Zagreb, 23. julija. Atentator Alija Aliagić je bil snoči ob 8. pripeljan v avtomobilu iz Delnic v zagrebske policijske zapore. Atentator ima močno obezvano glavo. Na nogah in rokah težko železje. V avtomobilu ga je spremljalo pet detektivov.

Ministral sedaj tač.

— Delnice, 23. julija. Tu sem je včeraj dospel zagrebski viši državni odvjetnik dr. Urbani, da je na licu mesta zaslišal atentatorja. Atentator svojo prvo izjavo preključuje in zanika, da bi sploh bil poznal Celjakovića. Tekom zaslišanja pa se je zapletel v bistvena nasprotja. Daljni potek razprave ostane tajen, ker je velikega pomena za izid obsežne preiskave.

Bojazljivci komunisti.

— Zagreb, 23. julija. Včeraj so obiskali policijskega šefa dr. Sabana voditelji komunistične stranke Wolf, Horvati in Cvijić. Zaprošili so ga za policijsko varstvo, češ, da niso več osebno varni pred napadi občinstva in ogorčenega meščanstva. (To so junaki! Druge streljalo, mečejo bombe, sami pa so bojazljivi kakor zajci!)

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Ustava Kraljevine Srbov Hrvatov in Slovencev.

Člen 91.

Ministri so odgovorni kralju in narodni skupščini. Kralj in narodna skupščina moreta obtožiti ministre radi kršenja ustave in državnih zakonov, učenjenega v službeni dolžnosti. Za škodo, katere store ministri z nezakonitim izvrševanjem službe, odgovarja država.

Člen 92.

Minister mora biti tožen v času svoje službovanja, kakor tudi v času petih let po odstopu. Predlog, da se minister obtoži, se izvrši pisмено in mora vsebovati točke obtožbe. Ako ministri obtoži narodna skupščina, mora biti sprejet sklep, da se postavi ministru pod obtožbo, z dvotretninsko večino glasov navzočih članov.

Člen 93.

Ministre sodi državno sodišče. Državno sodišče tvorijo: šest državnih svetnikov in šest kasacijskih svetnikov, ki jih vsako od teh teles izvoli s kocko v svoji plenarni seji. Predsednik kasacijskega sodišča je predsednik državnega sodišča. Za ona dejanja, ki niso predvidena v kazenskem zakoniku, se odredi kazni po zakonu o ministrski odgovornosti. Blizje odredbe o ministrski odgovornosti vsebuje poseben zakon.

Člen 94.

Upravna oblast mora izdati uredbе, potrebne za izvajanje zakona. Upravna oblast more z odredbami, ki imajo zakonsko moč, urejevati odnose samo na temelju zakonskega pooblaščenja, katero se daje za vsak slučaj posebej. Uredbe ne smejo biti v protislovju z ustavo ali zakonom, za čigar izvajanja so izdane. One ne morejo biti protivne zakonskemu pooblaščenju, na temelju katerega so predpisane. Narodna skupščina more odredbe, izdane na temelju zakonskega pooblaščenja, z resolucijo staviti izven veljave v celoti ali deloma. Uredbe se imajo objavljati in v njih mora biti vsakokrat označen zakon, na temelju katerega se izdajajo.

Člen 95.

Uprava v kraljevinah se vrši po oblastih, okroglih, srezovih in občinah. Razdelitev na oblasti se izvrši z zakonom po prirodnih, socialnih in gospodarskih razmerah. Ena

oblast more imeti največ 800.000 prebivalcev. Dve ali več manjših oblasti se morajo spoiliti v eno večjo. Končno odločitev o tem vprašanju izdajo skupščine dotičnih oblasti. Pa tudi taka oblast ne more imeti več nego 800.000 prebivalcev. Na čelu vsake oblasti se imenuje veliki župan, katerega nastavlja kralj in kateri upravlja po državnih organih po vsej državi.

Člen 96.

Za posle kraljevine, občinskega, srežkega in oblastnega značaja se ustanavlja kraljevna: občinska, srežka in oblastna samouprava, urejena po volilnem načelu. O Upravi in samoupravi mest se predloži poseben zakon. Za samoupravne posle se brigajo posebni samoupravni organi po odredbah zakona. V delokrog samoupravnih oblastnih uprav spadajo ti posli: 1. Oblastne finance: a) določevanje oblastnega proračuna, b) razpolaganje z oblastnimi davščinami, ki se na podlagi zakona dajejo oblastim za pokritje oblastnih izdatkov. 2. Javna dela v oblasti, kakor tudi gradbeni predpisi. 3. Briga za napredek gospodarskih oblastnih interesov: kmetijstva, živinorej, vinogradništva, sadjarstva, gozdarstva, rečnega in jezerskega ribarstva, lova, kakor tudi tehničnih, poljedelskih melloracij. 4. Uprava oblastnega imetja. 5. Briga za narodno zdravje v oblasti kakor tudi za vse ustanove, s katerimi se pospešuje zdravstveno stanje v oblasti. 6. Briga za socialne naloge v oblasti. 7. Oblastne humane ustanove. 8. Oblastne prometne ustanove. 9. Sodelovanje pri pospeševanju prosvete v oblasti. 10. Sodelovanje pri strokovnem izobraževanju v oblasti. 11. Ustanavljanje in vzdrževanje ustanov za varčevanje, vzajemno pomoč in zavarovanje. 12. Izdajanje mnenja na zahtevo vlade glede zakonskih predlogov, ki se tičejo oblasti, kakor tudi sploh glede vseh drugih predmetov, za katere vlada zahteva njihovo mnenje. Tudi drugi posli morajo biti z zakonom poverjeni oblastnim samoupravam. Ako bi posameznik naštel poslov oblast ne mogla izvesti s svojimi sredstvi, bo dala država na zahtevo oblastne skupščine in po odločbi narodne skupščine potrebna sredstva ali pa prevzame sama izvršitev teh poslov.

Člen 97.

Samoupravne ednice imajo svoj letni proračun. Gospodarstvo samoupravnih ednic stoji pod nadzorstvom finančnega ministra in glavne kontrole ter se uredi s posebnim zakonom.

GRŠKA ZMAGA.

— d Atene, 22. julija. Vojni poročevalci listov javljajo o grškem prodiranju, da je osvojen plen ogromen. Obsega med drugim kakih 180 topov vseh kalibrov. V vojaških krogih menijo, da je vojna dejansko končana. V Beikosu ob Bosporu se je izkrcalo 400 grških mornarjev. Kralj je včeraj odpotoval iz Smirne v Eski Seher.

— d Beograd, 22. julija. Grški list »Politika« od 17. t. m. poroča: Včerajšnje vesti o padcu Utahije se smatrajo v vladnih krogih za prezgodnje. Res je, da daje akcija naše vojske vsak dan zadovoljujoče uspehe. Naša vojska napreduje na vseh točkah s takim zaletom, da ni sovražnik nikjer v stanju, nuditi večji odpor. Povodno neke brzotjavke, ki jo je predsednik vlade prejel med včerajšnjo sejo skupščine iz Jedrena in v kateri se vrašuje ali je resnična vest o padcu Utahije, je izdal g. Gumaris nalog, naj se odgovori, da so te vesti prezgodnje, da na se grška ofenziva nadaljuje z uspehom.

— d Beograd, 22. julija. Uradni grški komunikacije poročajo: Napadi na utrjene postojanke severno od Utahije in dalje se nadaljujejo. Med drugim se javlja, da se je dosedanjemu trudu grške vojske posrečilo zapleniti znatno množico vojnega materiala. V napadu pri Afion-Karahitaru dne 13. julija, ki je bil takoj odbit, pa je sovražnik pustil na bojišču 120 mrtvih in 100 ranjenih, pet topov, večje število ročnih bomb in ročnega orožja.

PREMESTITEV GRŠKEGA GLAVNEGA STANA.

— d Pariz, 21. julija. »Temps« poroča, da so premestili grški glavni stan v Kutahsijski. Kralj je odšel z generalnim štabom v Ušak.

V ZNAMENJU VEŠAL.

— d Budimpešta, 22. julija. Tukajšnje vojaško sodišče je kot delegirano sodišče danes zasebnega uradnika Josipa Szekelyja - Schwarza iz Szegedina obsodilo na smrt na vsalnih, ker je izdal Francozom kretanje in načrte narodne vojske, ki se je takrat ravno organizirala. Že pozimi so Schwarza obsodili na smrt, pa je takrat najvišje honvedsko sodišče razveljavilo obsodbo. Obsojenec je prijavil pritožbo.

KAREL ZOPET NA MADŽARSKEM?

— d Pariz, 22. julija. Londonski »Daily News« pričbujejo vesti, po katerih naj bi bil bivši cesar Karel zapustil Švico, da se napoti na Madžarsko. Vest se zdi malo verjetna. Karol pač ne bo več riskiral, da bi ga znova po odgonu poslali iz Madžarske.

IZ VSEH KONCEV SVETA.

— d Dunaj, 22. julija. Kakor javlja »Korrespondenz Wilhelm«, je bilo potoči na 11. t. m. vloženo v župno cerkev v Amstetnu, kjer sta pokopani trupli nadvojvode Franca Ferdinanda in njegove žene. Pokradeno je bilo mnogo cerkvenega posoda. Storitela, neki strojni ključavničar in strojnik, sta bila že naslednjo noč aretirana ter so jima večji del plena odvzeli in vrnili cerkvi.

Narodno gospodarstvo.

— ng Nemški železni trg. Dasi ravno je bilo v zadnjem času nekaj naročil, ki so tu in tam podjetja nekoliko bolj zaposlila, se je položaj nemškega železnega trga, v kolikor prihajajo v poštev rensko - vestfalski in sosednji okraj, meseca junija nadalje poslabšal. Izgleda za prihodnji čas se more označiti za malo razveseljivo. Število podjetij, ki morajo svoj obrat močno omejiti, narašča. V industriji, ki podeluje železo, se je že prešlo k popolnim obratnim omejitvam, ker ni mogoče še bolj povečevati zaloge. Položaj je otežkočen, ker izvoz skoro popolnoma ponehuje. Tudi močno znižanje cen ni moglo vzpodbuditi konzuma k večjim sklepom. Na nizozemsko ni mogoče na primer prodati železa v palicah niti po 80 goldinarjev, med tem ko se je ta material prodajal lani gladko po 100 goldinarjev. Nemška zveza za surovo železo je imela meseca maja do slej sploh najslabši promet od mirovnega časa sem. Maloštevilna naročila so povsod za znatne obratne omejitve, ker treba pred vsem odati močno narastle zaloge. Povprečna produkcija železne in jeklene industrije znaša sedaj približno 50 odstotkov skupne proizvodnje, ne možnosti, v nekaterih izdelkih, na primer pri žici in pločevinah, ostaja celo za to izmero. Ob teh okoliščinah je enotna ureditev cen še komaj mogoča. Maloštevilne, če obstoječe zveze, ki se v ostalem bližajo popolni razdrožitvi, ne morejo vplivati na cene.

— ng Razdrožitve nemškega sindikata za žico. Ta sindikat, ki je eden najstarejših v nemški železni industriji obstoječih sindikatov, se je 1. julija t. l. razdružil, ker so se nekatera združbi pripadajoča podjetja protivila podaljšanju. Vzrok za razdrožitve je pred vsem tržni položaj. V žici je znatna nadprodukcija, ki je dala povod, da se po edina podjetja v svojo večje razporeditve možnosti oddajala svoje izdelke pod dogovorjenimi cenami. Slabi položaj stavbene stroke, ki prihaja kot glavni odjemalec za žico in žičnate izdelke v poštev, na daje

upanja za izboljšanje. Povprašanje po valjani žici je sicer nekoliko večje; kar pa se tiče žičnikov in drugih žičnatih izdelkov, je kupčija izredno slaba. Železarna in jeklarna Hösch je že dolgo prodajala do 50 mark ceneje, nego je blago notiralo. To podjetje se je zlasti upiralo podaljšanju zveze.

— ng Nemška porcelanska industrija. Vodične nemške industrijske družbe za porcelan so se na tehnično znanstvenem polju v svrhu racionalnejšega sodelovanja združile.

— ng Žetev v Avstriji. Po dosedanjih poročilih je moč označiti izgleda za žetev v Avstriji za jako ugodno. Izredno dobro kažeta pšenica in ječmen. Misli se tudi, da je računati z dobrim srednjim donosom rži, tako da bo skupni donos žetve v vseh žitnih vrstah presegal

onega lanskega leta. Kmetovalcem utegeje ostati obilni presežki žetve oddajne količine, ki jih bodo mogli oddati po svetovnih tržnih cenah, ker je promet s preostajajočimi tovrstnimi pridelki prost.

— ng Stinnesov koncern. Angleski list »Daily Express« poroča iz Berlina, da kontrolira Hugon Stinnes 1340 družb s skupno glavnico 15 milijard. Med temi je 290 tovarn, 230 rudnikov in 160 bank, hotelov, listov, papirnic in podjetij za izdelovanje kemičnih produktov.

— ng Belgijska vnanja trgovina. Vrednost belgijskega izvoza je znašala v prvem četrtletju 1921 1.944.162.000 frankov proti 1 milijardi 729.891.000 frankov v istem razdobju leta 1920. Vrednost uvoza je znašala 2.744.551.000 frankov proti 3.073.238.000 frankov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. julija 1921.

— Prihod kraljevega namestnika Hribarja v Ljubljano. Naš poslanik v Pragi minister Ivan Hribar je priredil v ponedeljek poslovilni banket, ki so se ga udeležili diplomati ter zastopniki češkoslovaških civilnih in vojaških oblasti. Navzoči so bili med drugim vojni minister general Husak, generalni inspektor češkoslovaške vojske I. Mačhar, šef generalnega štaba general Mittelhauser, policijski ravatelj Bienert in mnogo drugih dostojanstvenikov. Minister Hribar odpotoval je v ponedeljek za ekspresnim vlakom iz Prage ter prispe v Maribor v torek dne 26. t. m. ob 12.40, ob 17.47 pa v Ljubljano, kjer mu naše meščanstvo priredi, kakor čujemo, slovesen sprejem.

— Kje je ostala Draškovičeva brzojavka? Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je pokojni minister Draškovič odposlal pretekli teden iz Delnic deželnemu predsedniku dr. Baltiču brzojavko, v kateri ga je prosil, da mu preskrbi takoj dve sobi v Poljčah na Gorenjskem, kamor namerava takoj odpotovati. Te brzojavke pa deželni predsednik sploh ni dobil, torej tudi ni mogel dati odgovora. Kje je ta brzojavka ostala, kdo jo je zadržal? Ako bi bila prispela, bi gotovo Draškovič dobil povoljen odgovor in bi bil še sedaj živ in zdrav pri nas na Gorenjskem! To je sumljiv pojav. Sploh pa se nam zdi, da pri naši poštni upravi ni vse v redu, kakor bi moralo biti. Tako je na primer oddal naš beogradski izvestitelj važno brzojavko v Beogradu na pošto dne 16. t. m., v Ljubljani pa so jo nam dostavili dne 21. t. m. ob 19.50. Brzojavka je torej rabila iz Beograda polnih pet dni, dočim prihajajo navadna pisma po pošti najkasneje v dveh dneh.

— Ex lex. Na ljubljanskem magistratu vladajo že pol drugi mesec razmere, ki so nedopustne. Sedaj ko so se izvršile nove volitve, je prejšnji župan pravzaprav edini funkcionar, ki je po postavi poklican zastopati prejšnji mestni svet do potrditve novozvoljenega župana. Novi župan je bil izvoljen dne 8. junija, ali do danes še ni potrjen, tako, da je prejšnji župan dr. Ivan Tavčar formalno še vedno odgovoren za vse, kar se tiče mestne uprave. Ta župan pa je zbolel in ne more opravljati svojega posla; pa če bi ga tudi mogel opravljati, bi ne bilo mnogo pomagano, ker so ne-mogoče magistratne seje, še bolj ne-mogoče pa so seje mestnega sveta. Brez teh sej se mestna uprava ne da voditi! Zatorej se jako čudimo, da pusti vlada v Beogradu, da visi mestna uprava ljubljanske občine v zraku že poldrugega meseca in da bo, kakor vse kaže, še dlje časa visela v zraku. To je nevzdržljiv položaj in centralna vlada bo morala dobiti pogum, da nekaj ukrene. Če nima poguma pritrditi izvolitvi g. Peska, ki pa s svojimi štirimi stranicami, ki se medsebojno sovražijo, kakor voda in ogenj, ne bo dolgo časa vesel županskega stola, naj ima pogum da imenuje vladnega komisarja, ali pa ukrene kaj drugega, da bo tako izgubil ex lex našega magistrata. Sicer ne uvidevamo, čemu bi se g. Pesku ne izpolnila gorka srčna želja, če pa že gospoda v Beogradu meni, da nikakor ne gre, da bi se potrdil gospod novozvoljeni župan, potem naj se že vendar enkrat odloči h drugemu koraku. Mestna uprava potrebuje sedaj odločitelnih sklepov. Treba je legalnim putem si zagotoviti denar, treba je osigurati ljubljanska posojila, katera je že prejšnji občinski svet sklenil, a to je sedaj vse v kot potisnjeno in čisto lahko je mogoče, da se zamude važne odločitve. Konec vseh koncev pa bo ta, da bodo dobri prijatelji vse te zamude zapisali na račun prejšnjega župana, ki se s cinčanjem v Beogradu ne morejo strinjati z nobenim ozir.

— »Napačnim očitarjem«. V članku »Nikola Pašić in Svetozar Pribičević« (II) sem omenil, da so zagrebški dijaki l. 1895 sežgali madžarsko zastavo. Neki ljubli. časopis me je nato poučil, da je zastavo sežgal Stj. Radić, in mi očital, da sem nekako namenoma prezrl Radića. Na to odgovarjam: Ona epizoda mi je služila samo za uvod v sliko novega razpoloženja, ki je nastajalo v Zagrebu okoli 1895, in zato so bile podrobnosti (kakor imena) nepotrebne. Da Radić nisem hotel prezreti, se vidi iz tega, da sem ga brž nato pri revijah »Nova doba« in »Glas« imenoval. Kako se je ona stvar 1895. leta zgodila, vem prav dobro in je pouk »napačnega očitarja« za mene bil nepotreben.

Dr. Fr. I.

— Zapisega mariborskega župana. Okrajni glavar dr. Lanjšič je dobil večkrat dopoldne od deželne vlade telefonsko poročilo, da je beogradska vlada 12. t. m. potrdila g. Grčarja za mariborskega župana in da naj se župan takoj zapriseže. Sporazumno z županom bo zaprise-

Telefonska in brzojavna poročila.

TUDI NA PRIBIČEVIČA SO PRIPRAVLJALI ATENTAT.

— d Zagreb, 22. julija. Preiskava povodom atentata na bivšega ministra Draškoviča je dokazala, da je bil pripravljen atentat tudi na ministra za notranje posle Svetozarja Pribičevića. V interesu nadalje tajne preiskave se začasno ne morejo objaviti natančnejši podatki.

PREISKAVA ZARADI ATENTATA.

— d Beograd, 21. julija. Zaslisanje novih prič v preiskavi o atentatu na regenta ni izkazalo danes ničesar novega. Pač pa je dobila policija nekoliko podatkov o novosadski ženski komunistični organizaciji, ki je igrala veliko vlogo pri pripravi za revolucijo.

NOVA KOROŠKA DEŽELNA VLADA.

— d Celovec, 22. julija. Deželni zbor je danes izvolil deželno vlado. Za deželnega glavarja je bil z večino glasov izvoljen poslanec Florian Groeger (socialni demokrat), za prvega namestnika deželnega glavarja poslanec Vincenc Schumy (član nemške svobodno-miselne deželnozborske zveze), za drugega namestnika deželnega glavarja poslanec Silvester Leer (krščanski socialci). Za deželne svetnike so bili izvoljeni trije socialni demokrati in dva člana nemške svobodno-miselne deželnozborske zveze.

O IZPRAZNITVI.

— d Budimpešta, 22. julija. (Narodna skupščina.) Poslanec Perloky je zahteval od vlade, da izrazi vsako prihiko, da doseže izpraznitve onega dela Baranje, ki je prisojena Madžarski. Minister zunanjih poslov grof Banffy je odgovarjal na izvajanja predgovornika in izjavil, da vztraja madžarska vlada z neomajno energijo na izvedbi triazonske mirovne pogodbe. Stojimo pred izvedbo pogotov te pogodbe in se mora v najkrajšem času rešiti to vprašanje, kakor odgovarja pogojem mirovne pogodbe. O kakem terminu ne more govoriti, ker tega ne dopušča narava te stvari. Nato je minister prešel na vraščanje odškodnin, ki se ga je dotaknil poslanec baron Szteronyi. Dejal je, da skrivajo te govorice večinoma zlobno tendenco, katere edini namen je, omajati gospodarsko konsolidacijo. Te govorice so popolnoma izmišljene.

BRIAND NE PRIDE V PRAGO?

— d Pariz, 22. julija. K vsem, da namerava potovati ministrski predsednik Briand v Prago, da postavi temelji za zvezo med Francijo in Češkoslovaško, pripominja »Liberte«, da po polzvedbah v ministrskem predsedništvu o potovanju Brianda v Prago ni ničesar čuti.

ZGORNJEŠLEZIJSKO VPRAŠANJE.

— d Varšava, 22. julija. Moč francoskih čet v Gornji Šleziji cenijo na 14.000 mož. Francoske čete zasedajo kraje Rybnik, Katowice in Kraljevo Hito. To sosedbo spravljajo v zvezo s

nameravano delitveno črto. V dobro poučenih krogih gornješlezjskih industrijalcev izjavljajo, da se nevtralizira industrijsko ozemlje, oziroma vsa Gornja Šlezija, ako ne obvelja Louchereva črta.

— d Rim, 22. julija. »Tribuna« ugotavlja, da se Italija ni pridružila koraku Francije v Berlinu, marveč da hoče nastopiti samostojno in za premostitev angleško - francoskega nasprotja predlagati kompromis, namreč sklenje vrhovnega sveta dne 23. t. m., do čim naj bi izvedeni pripravljali predloge za Gornjo Šlezijo.

IZ DEŽELE ANARHIJE.

— d Rim, 22. julija. Po revolucionarnih manifestacijah, ki so jih poskušali prirediti komunisti v Lunigiani, so se zbrali, kakor poročajo listi, tamonjski fašisti, da bi demonstrirali zoper nameravano gibanje komunistov v Sarzani. Ko je prišlo kakih 700 fašistov po dolgem pohodu v bližino kolodvorja v Sarzani, so zagledali pred seboj karabinerje, ki so imeli povelje, zabraniti jim vohod v Sarzano. Pri tem je došlo do spopadov. Fašisti so se razkropili v okoliške vasi, kjer so jih napadli komunisti. Po uradnih poročilih je 26 oseb mrtvih in mnogo ranjenih.

— d Rim, 22. julija. Delavska konfederacija je sporazumno s socialističnim klubom in z vodstvom socialistične stranke sklenila, udeležiti se pogajanj ministrskega predsednika Bonomija v svrhu vzpostavitve miru s fašisti. Narodni svet fašistov se je s 23 proti 3 glasovom izrekel za nadaljevanje pogajanj. Upati je, da se bo v petek dosegel sporazum.

SEJA VRHOVNEGA SVETA.

— d Pariz, 22. julija. Kakor javlja »Journal«, se je italijanski ministrski predsednik Bonomi izrazil, da se niti on, niti minister zunanjih poslov marchese della Torretta ne moreta pred 7. ali 8. avgustom udeleževati sej vrhovnega sveta, ker ta zadržana pri parlamentarnih sejah v Rimu.

ZA RAZOROŽITEV BOLGARJE.

— d London, 21. julija. Diplomatični sodruknik »Daily Telegraph« poroča: Maršal Foch je poslal francoskemu zastopniku medzavezniške kontrolne komisije v Sofiji nujne instrukcije in naročilo, naj se čimprej izvede razorožitev Bolgarije.

BOLJŠEVIKI IN RAZOROŽITEV.

— d Moskva, 22. julija. Ljudski poverjenik Čičerin je poslal Angliji, Franciji, Zedinjenim državam, Kitajski in Japonski posebno noto, kjer razkłada stališče Rusije napram razorožitveni konferenci, h kateri Rusija ni bila povabljena, dasi je na tem zainteresirana kot država, ki leži ob morju. Ruska vlada smatra razorožitev kot naravni rezultat politike, ki jo je zasledovala ona sama, toda nič manj ne bo spoštovala sklepov, ki jih izreče konferenca brez njene udeležbe.

ga v ponedeljek 25. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

— **Kraljevi namestnik Ivan Hribar obišče Maribor.** Iz Maribora 23. t. m. nam javljajo: Kraljevi namestnik g. Ivan Hribar obišče oficijelno Maribor in sicer takoj po prevzemu svojih poslov t. j. okoli 5. avgusta.

— **Zadoščenje.** G. vladni svetnik Anton Mencinger je prevzel zopet vodstvo okrajnega glavarstva v Radovljici, od koder je moral lani oditi vsled klerikalnih intrig. S tem je dobil zadoščenje za krivico, ki se mu je storila za časa klerikalne vlade.

— **Iz mestnega šolskega sveta.** O redni seji, ki se je vršila v petek, dne 8. julija 1921, smo prejeli sledeče obvestilo. Predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo. Zapisnikar oglašuje bistvene kurencije in povišanje, kako so bile rešene, kar se vzame na znanje. Zapisnik zadnje redne seje z dne 27. maja 1921 se odobri brez ugovora. Krajše poročilo o poslovanju iz prejšnjega leta se vzame na znanje. Več prošnje za dovoljenje ali pa za podaljšanje bolniških dopustov je višjemu šolskemu svetu predložiti s priporočilom ugoditve. Poročila okrajnega nadzornika o nadzorovanju I. mestne deške meščanske šole, mestne štiri-razredne ljudske šole na Barju, I. mestne dekliske meščanske šole, zasebne deške petrazrednice pri o. Salezijancih na Rakovniku, I. mestne dekliske ljudske šole, mestnih manjšinskih šol, zasebne dekliske ljudske in zasebne dekliske meščanske šole v Lichtenhurničnem siročišču, II. mestne deške meščanske šole in mestne pomožne šole — vse za šolsko leto 1920/21 vzemo se na znanje in jih je predložiti višjemu šolskemu svetu v odobrenje. Poveljno priznanje mestnega šolskega sveta je izreči ravateljici Z. m. m. et. v. in skupnemu učiteljskemu zboru I. mestne dekliske meščanske šole za prav odlične učne in vzgojne uspehe, voditeljici Mattanovičevi in vsem učiteljicam I. mestne dekliske ljudske šole za izredno dobre učne in vzgojne uspehe; s. Metodiji Šušteršičevi, začasni ravateljici zasebne dekliske meščanske šole v Lichtenhurničnem siročišču za izredno spretno vodstvo in za prav odlične učne uspehe. Poveljno priznanje višjega šolskega sveta pa naj se izposluje učiteljici Ani Lebarjevi na mestni pomožni šoli za presenetljive učne uspehe v najtežavnejšem (pripravljalnem) razredu. Za podelitev treh stalnih učnih na mestnih deških in za podelitev štirih stalnih učnih mest na mestnih dekliskih meščanskih šolah, dalje za podelitev šestih stalnih učnih mest na I. osemni na II. treh na III. dveh na IV. in petih na študentski deški ljudski šoli; za podelitev štirih stalnih učnih mest na I. treh na III. in petih na študentski deški ljudski šoli, končno za razpisano učno mesto stalne nadučiteljice in voditeljice na I. mestni dekliski ljudski šoli se predlože višjemu šolskemu svetu treh predlogov. Ko se reši še trije vprašani, merečih na eventualno razširjanje obstoječih šol in pa na način vpisavanja v bodočem šolskem letu, zaključijo predsednik sejo.

— **Sprejem strojnih inženjerjev pri Južni železnici.** Obratno ravnanje Južne železnice v Ljubljani sprejme v službo pet strojnih inženjerjev. Prošnjam, ki naj se pošljejo na goreni naslov do konca avgusta t. l., naj se priloži krstni in rojstni list, domovnico, navrstveno spričevalo (ne nad 6 mesecev staro), vojaško odpustnico, spričevalo o drugem državnem izpitu in spričevalo o eventualni praksi. Pogoji za sprejem je dovršena tehnična visoka šola (strojni oddelek) z vsemi predpisanimi izpiti, slovenske oziroma srbohrvatske narodnosti ter popolno znanje slovenskega, oziroma srbohrvatskega jezika v govoru in pisavi in sposobnost za železniško službo.

— **Nova ureditev pokojninskega zavarovanja nameščenecv.** Opozorjamo, da je sprejeta in podpisana novela k zakoniku o pokojninskem zavarovanju nameščenecv, ki izide v najkrajšem času v Uradnem Listu. Ker je za vsakega interesovanega službodajalca in nameščenca največje važnosti, da se takoj seznanijo z novimi določili, naj si nabavi dodatno številko »Uradnega lista« takoj, ko izide zlasti še zato, ker so stopili povišani prispevki (premijsi) in datave (rente) v veljavo že s 1. julijem t. l. Ker določa že stari zakon, da je treba plačevati premije vsakega prvega dne v mesecu vnaprejšnjem, ne glede na to, ali je bil zavarovalni odlok pokojninskega zavoda že izdan in pravomočen ali ne, ker torej zakon računa s tem, da mora biti vsak interesovanec o zakonu toliko poučen, da vé, za koga in koliko premij mora plačevati, bo tisti, ki ne bi začel plačevati takoj povišanih premij in čakal šele na odlok pokojninskega zavoda, ki ga radi velikega števila zavarovancev morda še dolgo časa ne bo dobil, na škodo, ker bo moral plačati naenkrat visoke zneske za nazaj, poleg tega pa še pet procentov zamudnih obresti. Najvišji vračunljivi zaslužek je za sedaj povišan od 2000 kron na 18.000 kron na leto (1500 kron na mesec), ustrežajoča premija pa od 80 kron na 180 kron na mesec, od katere odpade 90 kron na službodajalca, 90 kron pa na nameščenca. Najvišja pokojnina (renta) bi bila za sedaj 13.500 kron na leto (1125 kron na mesec). Novela pripušča tudi prostovoljno pokojninsko zavarovanje vseh vrst zakonitemu zavarovanju nezaveznih nameščenecv razen ročnih delavcev po njihovih službodajalcih, za vso kraljevino SHS pri »Pokojninskem zavodu za nameščenca v Ljubljani.«

— **Vsa nadomestna zavarovanja nameščenecv.** zaveznih zakonitemu pokojninskemu zavarovanju pri nadomestnih pokojninskih zavodih ali potem nadomestnih službenih pogodbah, pridejo do

izmere v zakonu določenih najmanjših dajatev na omenjeni »Pokojninski zavod«.

— **Kranjska mestna hiša.** Iz Kranja nam poročajo: Na zadnji občinski seji sta bila izvoljena ministrski predsednik Nikola Pašić in predsednik konstituantne dr. Ivan Ribar v priznanje zasluge za sprejetje ustave za častna meščana. Pri isti občinski seji se je odobrila nakup Ogrinčeve hiše za mestno občino za kupno ceno 700.000 K. Ta hiša se je kupila v to svrhu, da si preskrbi mesto primeren dom, ker sedanj »kranjski rotovž« ne odgovarja v nobenem oziru zahtevam časa. Novo kupljena hiša je gotovo ena najboljših ohranjenih starih palač, ki so jih v 17. stoletju postavili laški zidarski mojstri na širini patricijskim družinam. Zidana je v pozni laški renesansi in je upati, da se bo vsaj prvo nadstropje že s primerno malimi adaptacijskimi stroški dalo v kratkem času v prvotni obliki restavrirati. Prvo nadstropje je namreč v prvotni obliki popolnoma ohranjeno; posebno lepa je velika renesančna dvorana, ki je namenjena za mestno posvetovalnico. Ima dva krasna portala iz l. 1637, katerih slike se nahajajo tudi v znani Grefejevi zbirki. Zelo lep je leseni strop v tej dvorani. Kadar bodo restavracijska dela izvršena, bo kranjska mestna dvorana brez dvoma ena najlepših mestnih posvetovalnic v Jugoslaviji. V novi mestni palači se namerava ustanoviti tudi lokalni muzej.

— **Železni zvonovi.** Po vojni so gotovi spekulanti zapeljali naše lahkovno ljudstvo, da so tu in tam naročili železne zvonove. Ker pa je naš kmet vnet pač za lepo ubrano zvonjenje, železni pa prav nič ne done, se zdaj vas za vasio jezi na tiste, ki so jih spravili ob tisočake. In zato bodo zdaj ti železni »zvonci« iz marsikaterega zvonika potovali nazaj v tovarno, bronaste zvonove pa bodo morali znova nakupiti za drag denar.

— **Izpridena mladina in ne — beda!** Na državnem kolodvoru in v kemični tovarni so onidan kradli — šolski otroci. Na kolodvoru iz vagona čepelje, v tovarni drugo blago. Policija je dognala, da so bili tatovi ljudsko-šolski otroci iz Most, Spodnje Šiške in iz Ljubljane. Blago so razprodali, za skupice pa kupovali slaščice, pakliče in cigarete. Tako je nadzorstvo roditeljev in vzgoja otrok doma. Ker so otroci še nedoletni (pod 14 letom), jih ne bo kaznovalo sodišče, nego šola! Ali, kaj izda posvarilo učitelja, če to, kar šola »sezida«, starši doma »podro«? In te tatvine ne izvršajo iz kakšnega pomanjkanja ali takozvane bede! Izprijetost je ki izvira iz slabe družbe, ker puste roditelji svoje otroke brez nadzorstva! Kaj bo iz tega zaroda, ko enkrat doraste?!

— **Preveč suše.** Poljski pridelki pod Kranjem in na Sorškem polju, kjer je zemlja plitva, ob tej suši hiračo in venejo. Tudi krompir se ne debeli.

— **Občinske volitve v Rajhenburgu.** Pišejo nam: Politična oblast je zavrnila priziv naprednjakov proti občinskim volitvam, dasi so dokazali, da so bili nekateri trapisti vpisani v volilnih imenikih v Rajhenburgu in na Vidmu in so za časa volitev za konstituantno volili v prvem, sedaj pa v drugem kraju, ker se jih v Rajhenburgu ni pripustilo vsled odločnega nastopa naprednega zaupnika. Nadalje so stvarno dokazali, da pri trapistih ni možno določiti njih identitete, ker žive ločeno od sveta, molče vse svoje življenje in sploh ne pridejo v dotik s svetom, da bi jih spoznal, izvzema četvorico, ki zastopa samostan pred javnostjo s svojimi samostanskimi imeni. Samostan je torej bil, ki je odločil s svojimi 70 glasovi, da je bila izvoljena klerikalna večina v občinski odbor. Med temi izvoljenici se nahajajo ljudje, katerim še sedaj srce posekajo ob imenu Avstrija ali Šusterašič, kateri so še pred letom proročali smrt Jugoslavije in ki ostentativno ne razobešajo zastav takrat, ko praznujemo narodno praznike. Dne 19. t. m. se je vršila volitev župana in svetovalec. Za župana je bil izvoljen France Ovir z 11 glasovi. Napredna manjšina se je dogovorila, da odda pri volitvi župana prazne listke. Vendar sta dva z naprednimi glasovi izvoljena gospoda čutila potrebo, prijeti za svinčnik ter kršiti disciplino v prilog dveh, še izza vojne znanih klerikalcev. To pač ne kaže v lepi luči za dva moža. Stvar si bo treba zapomniti! Za prvega svetovaleca je bil izvoljen s pomočjo naprednih glasov France Avešnak sicer klerikalec, ali poštenjak. Ostala dva klerikalna svetovaleca sta dobila 11. odnosno 9 glasov. Po vsem trgu, tudi med poštenimi nasprotniki, gre en sam glas, da novi župan nikakor ne spada na to odgovorno mesto.

— **Obsojen mesar.** Mariborski mesar Uršič Franc je gnil živino iz Limbuša proti Mariboru. Med potjo ga sreča orožnik, ki je od vajenca — ker je ta šel z živino naprej — zahteval potne liste. Vajenec mu jih je brez ugovora pokazal. Ko pa je nato prišel Uršič do orožnika, ga je osmerjal, češ, mar bi šli raje v Gaččo lovit lopove, nikar pa nadlegovat poštenih ljudi na cesti. Uršič, obdolžen radi § 104. srb. z., se je izgovarjal, da je bil vinjen in da je mislil, da ima pred seboj srbskega vojaka — kar je v zadnjem času postalo moden izgovor v sličnih slučajih. Senat mu seveda ni verjel in ga je obsodil na 1500 K globe.

— **Na Gorenjskem so zadnjih 14 dni letovišča oživila.** Na Bledu in v Bohinju, kjer je središče letoviškega življenja, je postalo živahno. Pa tudi v drugih krajih je že veliko število tujcev. Življenje je prijetno. Dočim je v mestu silna zročina brez dežja, je na Gorenjskem večkrat osvežil zrak blagoden dež. Tudi letos je na Gorenjskem mnogo gostov iz Srbije in Hrvaške, z Reke in Trsta. Poleg gostov iz vseh krajev Jugoslavije je tudi nekaj inozemcev.

— **Gradbena direkcija v Ljubljani** sprejme za mesec avgust in september t. l. 4 slušatelje zadnjih dveh letnikov gradbene stroke tehniških visokih šol kot feriale tehnik. Plača mesečno 500 dinarjev. Reflektanti naj se zglašajo pri gradbeni direkciji.

— **Posredovalnica za delo ruskim beguncem.** V Ljubljani se je otvorila okrajna agencija državne komisije kraljevine SHS za posredovanje dela ruskim beguncem. Agencija namešča ruske delavce v stalne in začasne službe. Agencija razpolaga s specialisti vseh vrst znanja, umetnosti kakor tudi z navadnimi delavci. Agencija prosi v slučaju potrebe ene ali druge vrste delavcev, obračati se pismeno na poštni naslov: Ljubljana, poste restante, Agencija državne komisije kraljevine SHS ali pa na začasni naslov pisarne agencije: Hotel »Soc« (Wilson) št. 14 od 9. do pol 11. ure dopoldne in razen tega vsako sredo in petek od 1. do 3. ure popoldne.

— **Somišljenikom priporočamo,** da se ozirajo pri oddaji dela na bedne ruske begunce, ki so skromni v svojih zahtevah, a izredno pridni delavci. S tem store do bro delo in pokažejo obenem svoje sočutje s trpečimi ruskimi brati.

— **V Poljani,** prijaznem selu pod ljubkim Sv. Petrom, je tujaka sezija jako živahna. Med gosti se nahaja dvorni maršal polkovnik g. Damjanovič z rodbino.

— **Ukradeno kolo.** Odvetniškemu koncipistu Vladiju Kapusu je bilo izveže neke goštnice v Kamniku ukradeno kolo znamke »Pariz«.

— **Velika tatvina konj.** Trem posestnikom občine Anžlovec pri Sisku so najbrže kakih cigani odpeljali s paše tri kobile z žrebci in dva konja. Posestniki trpe nad 100.000 K škode.

— **Tatvine na deželi.** Tatvine na deželi se zopet silno množijo. Na Jesenicah je vlomil drzen tat v gostilniške prostore Martina Tavčarja in odnesel za 7000 K raznega inventarja. — Posestniku Franu Petelinu v Selah pri Brezicah pa so tatovi ukradli razne obleke za 5150 kron.

— **Usoda mladega dirkača.** Mladi F. V., deček 15 let, je vnet športni dirkač. V četrtek 21. t. m. si je dovolil športno dirko po cesti v Tivoljskem parku, ki vodi mimo otroškega igrišča. Prijel ga je stražnik in odvedel na stražnico, češ, da je tam prepovedano kolesariti. Na otroškem igrišču zbrani nogometniki pa so ga slovesno spremili do glavne stražnice. »Slovo, ko je stopal v zapor, o m. ključali: »Dve uri boš sedel, pa bo dobro!«

— **Izžrebanje porotnikov.** Pred ljubljanskim deželnim sodiščem bo 30. t. m. glavno izžrebanje porotnikov za jesensko porotno zasedanje.

— **Roparski napad na pasjem brodu.** Kakor znano, je bil 16. t. m. na Pasjem brodu izvršen na kmetu Ivana Kozjaka iz Loga pri Brezovici drzen in rafiniran roparski napad. Ta napad je zanimiv, ker ga je idejno najbrže aranziral bivši policijski detektiv. Kmet Kozjek je prišel omenjenega dne k trafikantini Franji Štefan v Kopaljski ulici št. 3 in zahteval velikansko množino tobaka, kar za 1000 kron. V trafiki se mu je pridružil z laskavimi besedami Franc Štefan, naprosil ga je, da naj mu posodi kolo za trenutek, da gre drugam po tobak, ker ga v trafiki toliko nimajo. Rekel je kmetu: »Vam ga prinesem, kolikor ga hočete.« Štefan se je kmalu vrnil s kolesom. Kmet je s kupljeno veliko zalogo tobaka korakal mirnega srea in vesti proti Pasjemu brodu. Na poti skozi Mestni log pa se mu je pridružil neznan črn človek — Štefan Zagorjan in mu osorno zavpil: »Stoj veržnik! Denar sem! 3000 kron ali pa te aretiram!« Kmet ga je debelo pogledal. Zagorjan je pa nadaljeval: »Jaz sem policijski agent. V imenu postav!...« Kmet se je udal aretaciji in je šel z njim proti mestu. Potoma ga je začel Zagorjan pogajanja za odkup. Sprva je zahteval 9000 K, pozneje 1000 kron in slednjič se je zadovoljil s 400 K. Zagorjan je na to pobegnil, kmet pa je mirno in veselo nadaljeval svojo pot proti Viču. Kar ga zopet ustavi dva tolovaja in razbojnika, rekoče: »Tobak in denar! Kmet se je nekaj časa branil in boril, toda razbojnika sta mu iztrgala tobak v vrednosti 2300 kron ter pobegnili. Policija je sedaj aretirala bivšega detektiva Frana Štefana, Ljubljancana, in Štefana Zagorjana. Tretji je odnesel poto.

— **Čuden slučaj.** Skoro v enem dnevu in v enem okraju je zahtevala mlatilnica kar dve žrtvi. V Senti Lambertu pri Litiji je mlatilnica zdobila 14letnemu delavčevemu sinu Francetu Grobelšku dešno nogo. Ravnotako je mlatilnica zdobila dešno nogo 56letnemu hlapcu Simonu Pirnatu pri posestniku Bogataju v Kandriah.

— **Zila ti je počila.** Posestnikov ženi Mariji Podbovšek iz Skaržne je včeraj pri Novem Svetu na Gosposveti cesti počila zila na desni nogi in so jo morali prenesti v bolnico.

— **Poročilo se je gosp. Josip Kavčič,** trgovec v Ljubljani, z gđ. Vido Govekarjevo, hčerko mag. svetnika g. Frana Govekara. Bilo srečno!

— **Nesreča pri kopanju.** Velečeno rodbino veleposestnika An-

tona Globočnika v Železnikih je zadela huda nesreča. Prvorojeni sin Ante je 21. t. m. popoldne med kopanjem v Sori pod jezom elektrarne na Česnici utonil. Dovolil je šteti razred ljubljanske realke, priljubljen pri svojih profesorjih in zvest tovariš svojih sošolcev. Z roditelji sočustvujejo vsi, ki so poznali živahnega mladeniča.

— **Govor o sv. pismu se vrši v nedeljo ob 8. zvečer v evangelijski cerkvi na Gosposveti cesti.**

— **Modna trgovina A. Zibert** se je preselila v bivši lokal Seunig v Prešernovi ulici.

— **Koncert.** Na terasi hotela in kavarne »Bellevue« se vrši od sobo-

te 23. t. m. naprej vsak večer in ob vsakem vremenu koncert prvovrstnega kvarteta s solo na harfo in petjem znane umetnice gđ. Lariše Vasiljeve. Začetek ob pol 19. konce ob 23. Ob nedeljah in praznikih od 16. naprej.

— **Vojaški koncert se vrši danes v soboto zvečer na vrtu hotela »Strukelj«.** Vstop prost.

— **Sentjakovski semenj** dne 7. avgusta v prid knjižnici, gledališkemu odru in pevskemu zboru sentjakovskega naprednega društva. Izredno privlačna sila bo orientski muzej, ki bo pa dostopen samo odraslim nad 18 let. Istotako bo odkupovanje deklet in tkana v vrečah nekaj novega za Ljubljano.

Najnovejša poročila.

OBRAMBA PROTI TERORIZMU KOMUNISTOV.

Sklicanje zakonodajne skupščine. — Izročitev komunističnih poslancev.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) Predsednik zakonodajne skupščine dr. Ribar je danes došel v Beograd. V sporazumu z njim namerava vlada sklicati čimprej izredno sejo zakonodajne skupščine, na kateri se bodo obravnavale preventivne odredbe proti narasajočemu komunističnemu terorju in proti komunistični propagandi.

— **Beograd, 23. julija.** Tekom današnjega dopoldneva bo seja ministrskega sveta, ki bo obširno razpravljala o vseh sredstvih glede obrambe in zaizvitve komunističnega terorizma. Ministrske pravde bo z ozirom na najnovejšo dogodke predlagal, da se izroče komunistični poslanci sodišču. V parlamentarnih krogih so prepričani, da se vsem poslancem komunistične stranke odvzame imuniteta in da se izroče sodišču, kajti brez sumnje je, da so komunistični poslanci izrabljali imuniteto za podžiganje pobune, upora in organiziranje terorističnih organizacij.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Beograd, 23. julija.** (Izvirno) V političnih krogih smatrajo, da sta oba atentata, tako na regenta in na ministra Draskovića, v globoki kavzalni zvezi in da izhajata od ene in iste teroristične organizacije. V vladnih krogih so prepričani, da si je teroristična organizacija postavila za nalogo, izvesti številne atentate na vplivne politične osebnosti in državnike, na visoke civilne in vojaške osebe, da bi po prvotnih metodah ruskih sovjetov zrušili ustavno državo. Iz vseh krajev Srbije in osvobojenih pokrajin prihajajo številne sozalne brzojavke in pozivi, da država stopi v brambo proti komunistom. Narod se je naveličal krvavega terorja.

— **Be**

Gospodarske vesti.

Borze.

—d Ouh, 22. julija. Devize: Bero-
lin 7.97, Holandija 191.60, Novi Jork
608, London 21.82, Pariz 47.10, Milan
27.05, Brusel 45.80, Kodan 92.50,
Stockholm 125, Kristianija 78.50, Ma-
drid 78.50, Buenos Aires 175, Praga 7.785,
Varšava 0.32, Zagreb 3.80, Budimpešta
1.90, Bukarešta 8.25, avstr. krone 0.81.
—d Dunaj, 22. julija. Devize: Am-
sterdam 26.800—26.900, Zagreb 516 do
520, Beograd 2065—2085, Berlin 1109
do 1115, Budimpešta 260—263, Bukare-
šta 1147.50—1157.50, London 3053 do
3065, Milan 3790—3810, Novi Jork 846
do 850, Pariz 6555—6595, Praga 1095
do 1101, Sofija 740—750, Varšava 42.50
do 44.25, Ouh 13.925—13.975. Valute:
ameriški dolarji 639—643, bolgarski le-
vi 715—725, nemške marke 1109—1115,
angleški funti 3020—3040, francoski
franki 6555—6595, holandski goldinar-
ji 26725—26.825, italijanske lire 3750 do
3770, jugoslovenski dinarji tisočaki
2052—2072, poljske marke 40.50—42.50,
rom. lei 1137.50—1147.50, švicarski
franki 13.900—13.950, češkoslovaške
krony 1102—1108, madžarske krony
251—264.

—g Angleška banka zniža diskont. Lon-
don, 21. julija. Angleška banka je znižala
diskont od 6 na 5 1/2 %.

—g Ljubljanski trg. Glede mesa je trg
sredstveno preskrbljen. Cena govejega mesa
v Ljubljani je še vedno v primeri z Za-
grebom in Mariborom za 4 K pri ka pre-
tiranu, ker si ljubljanski mesarji ne znajo
organizirati nakup živine v zvezi ugodnih pri-
lik na živalskem trgu izven ljubljanskega
nakupovalnega kroga. Cene so sledeče:
volovsko meso 30 do 36 K kg, telečje meso
22 do 24 K kg. Na stojnicah Smoljan in
Predovič telečje meso 18 do 20 K kg. Sadni
trg je sedaj zopet založen po zmernejših
cenah samo z domačim blagom. Italijanske-
ga blaga ni na trgu. Trg se bo lahko pre-
skrbel z domačim blagom. Hruške 12 K
do 14 K kg, jabolka dobre kvalitete 12 K kg,
jabolka na kmečkem trgu 8 K kg, marelice
22 K kg, ringlo 22 K kg, kumare 6 do 10 K
kg, karfiolate 10 do 12 K kg, buče 3 do 4 K
kg, grah 5 do 8 K kg, čebula 5 do 6 K kg,
fižol v stroču 3 do 4 K kg, krompir 2 do 3
K kg, novo zelje 5 K glava. Jajc je na trgu
dovolj po 2.40 K komad. Cene žitu so sko-
čile. Oves na debelo 7.50 K kg. Moka št. 0
18 K kg, najboljša kakovosti 18.50 K kg.

—g Poročilo o sejnu v Mariboru.
Na sejem v Mariboru 22. t. m. je bilo
priglasenih 167 prasičev. Cene mladim
prasičem so od 200 do 900 K glede sta-
rosti. Startni 20 do 24 K kg žive teže.

—g Izvoz prasičev v Nemčijo. Iz
Maribora nam javljajo: Dočim je izvoz
živine v Nemčijo znatno pomehal, se v
zadnjem času opaža veliko naraščanje
izvoza prasičev. Znana zagrebška trd-
ka Hafner izvaža vsak dan po več va-
gonov. Na koruškem kolodvoru name-
ravajo sezidati klavnico za prasiče. Iz-
voz prasičev bodo sedaj dirigirali pre-
ko Koroške, ker je ta praga za Nem-
čijo ugodnejša.

—g Razpis dobave bele pšenične
moke. Dne 28. julija t. l. dopoldne se v
intendanturi Dravske divizijske oblasti
v Ljubljani zaključuje pismena direk-
tna pogodba z najpovoljnejšim ponudni-
kom za dobavo 10.000 kg fine pšenične
moke št. 0. Interesenti naj pošljejo pis-
meno, s kolkom za 2 dinarja kolkovane
ponudbe, ali pa naj stavijo ustmene po-
nudbe za franko vagon Ljubljansko
intendantsko skladišče, ki ima železni-
ški tir, ali franko vagon kake druge že-
lezniške postaje z vojaškim tovarnim
listom. Kavcija 10%. Natančnejši po-
goji so interesentom na vpogled pri ko-
mandi Dravske divizijske oblasti v
Ljubljani.

—g Bankrot velikega trgovskega
podjetja. Upravni svet »Czechoslovak
Commercial Corporation of America«
v Pragi je pri trgovskem sodišču zaprosil
za poravnavo z upniki. Na obširnem
trgovskem programu zasnovana druž-
ba je prišla vsled svetovnega padanja
cen blagu in vsled valutnih diferenc
v velike denarne težave. Velike izgube
so povzročile tudi difference v valutni
pariteti med Novim Jorkom in Prago.
Imenovano trgovsko družbo je ustano-
vil kapitan Voska leta 1919., kot akci-
sko družbo z akcijskim kapitalom 10
milij. čsl. K, pozneje povečanega na 20
milijonov. Aktivna družbe izkazuje Kč
27.416.399, pasiva Kč 78.014.592, tako da
znatna izguba Kč 45.598.192. Samo na
davkih dolguje družba nad pet milio-
nov. Družba ponuja upnikom 5% kvot-
to. — Bankrot je povzročila tudi sta-
gnacija na svetovnem trgu.

—g Kmetijski pouk po deželi. Po-
verjenstvo za kmetijstvo priredi na
podlagi došlih prošelj sledenja preda-
vanja tekom prihodnjega časa in sicer:
1.) V nedeljo dne 31. julija: pri
Sv. Petru pod Mariborom
(strokovni učitelj inž. Petkovšek o po-
ljudstvu); 2.) v nedeljo 7. avgu-
sta: v Godešičah pri Škofji
Loki (kmet. svetnik Rohman o po-
ljudstvu); 3.) v nedeljo 14. avgu-
sta: v Slatini (viš. živinonadzornik
inž. Zidanšek o živinoreji); v Tehar-
jih (strok. učit. inž. Kropivšek o ži-
vinoreji in pridelovanju krme); v po-

nedeljek na praznik 15. avgusta: v
Rogatu (viš. živin. nadzornik inž. Zi-
danšek o živinoreji).

—g Izvoz živil. Ministrstvo za finance
je določilo, da se razširjajo glasovi o na-
meravani prepovedi izvoza živil. Ministr-
stvo za finance izjavlja, da so vsi taki gla-
sivi popolnoma izmišljeni in neosnovani,
ker se ne misli niti na prepoved izvoza, niti
na povišanje izvoznih postavk. Razširjanje
takih glasov se vrši z očividno tendenco
špekulativnosti, ki jo je treba energično
pobijati.

—g Angleški rudarji za znižan-
je plač. London, 21. julija. Rudar-
ji so včeraj izjavili, da se strinjajo s
tem, da se s 4. avgustom znižajo
delavske plače za 2 šilinga dnevno.

Sokolstvo.

— Sokolska župa v Ljubljani po-
zivlja bratska društva, da se udeležijo
v kar največjem in častnem številu jav-
nega nastopa sokolskega društva na
Brezovici ob priliki župnega
okrožnega zleta dne 24. julija t. l. Dol-
žnost nas vseh je, da pomoremo mlajše-
mu bratu pri njegovem velikem in čast-
nem boju za lastno sokolsko zgradbo,
kjer si bo, kadar se mu uresniči težnja
in želja, ojeklenil mišice, utrdil
voljo, nam pa vzgojil mnogo robrih bra-
tov in sester. Odhod iz Ljubljane ob
13.18, 14.25 in 17.50 uri, povratek iz
Brezovice ob 16.46, 20.40 in 21.40 uri.
Vožnja polovljena. — Zdravo!

— Sokolska župa v Ljubljani opo-
zarja bratska društva na zlet bratske
sokolske župe v Kranju dne 24. julija
t. l. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane
drž. k. ob 8. uri in se vrača iz Kranja
v Ljubljano ob 22.50. Članstvo katero
se namerava udeležiti zleta, naj se po-
složi eno leto tega vlaka, za katerega
velja polovljena vožnja. Bratska
društva naj si preskrbe izkaznice pri
Savezu ter jih puste žigosati pri po-
stavni uradu v Ljubljani. Zletna pi-
sarna, kjer se potrdi udeležbo zleta,
posluje na dan prireditve na telovadi-
šču v Kranju. — Zdravo!

— Župni zlet župe Ljubljana I., ki
se vrši v nedeljo dne 31. t. m. na ja-
hišču bivše Njuškove vojašnice v Tr-
novem, bo največja letošnja sokolska
prireditve v Ljubljani. Z njim položi
župa obrazloženo letošnje delovanje.
Obenem bodi župni zlet sijajna mani-
festacija sokolske misli. Zato poziva-
mo bratska društva, da se z vso vne-
mo lotijo kočnih priprav za zlet, da bo
uspeh župnega zleta vreden velikih
denarnih in drugih žrtv, ki jih zahte-
vajo ogromne predpriprave za zletni

prostor, tako tekmovališča in telova-
dišča kot veselicega prostora, ki so v
polnem teku.

— V nedeljo dne 24. julija t. l. se
vrši v Kranju župni zlet gorenske so-
kolske župe. Ker se ob tej priliki pro-
stavi 25letnica sokolskega društva v
Kranju in župna 10letnica, pozivljamo
bratska sokolska društva v Ljubljani,
in okolici, da se zleta imenovane župe
v kar največjem številu udeležijo.

— Sokolsko društvo v Šiški vabi
vse člane na sestanek dne 26. t. m. ob
8. uri v društveni telovadnici. Poroča
se o uspehu društvene veselice z dne
17. t. m. t. l.

— Kranj. Izletniki se posebej opo-
zarjajo na sokolsko razstavo, ki je na-
meščena v drugem nadstropju državne
gimnazije. Poleg društev Kranj, Jese-
nice, Radovljica, Škofja Loka in Žiri,
ki imajo svoje oddelke, vzbujajo pozornost
razpredelba sokolskih tiskovin, kole-
darjev, vestnikov, sokolskih krojev iz
let 1862 do 1865. Zanimivi so tudi raz-
stavljeni akti, ki zadevajo borbo boro-
veljskega Sokola zoper prepoved noše-
nja kroja.

— »Ribniško okrožje« priredi v
nedeljo, dne 24. t. m. okrožni zlet v
Dobrepoljah. Pozivamo vsa bratska
župna društva, da se udeležijo v mnogo-
brojnim številu tega zleta, ki ima na-
men pokazati vspehe ribniškega okro-
žja ter okrepiti sokolsko misel v ribni-
ški dolini, posebno pa še dati moralno
oporo novoustalovljenemu odseku. Od-
hod iz Ljubljane dne 24. junij ob pol
7. z južnega kolodvora, povratek z ve-
černim vlakom. Posrbite pravočasno
za zletne izkaznice pri Savezu. — So-
kolska župa Ljubljana I.

Turistika in sport.

— Nogometna tekma v Mariboru.
Maribor, 22. julija. Na današnji tek-
mi Maribor : Korotan je bil uspeh
1 : 6. Tekma je bila mestoma zelo ži-
valna.

— Olimpija, Karlovač : Ilirija rez.
V nedeljo 24. t. m. ob 18. uri se vrši na
igrišču Ilirije nogometna tekma med
Olimpijo iz Karlovača in rezervno Ilirijo.
Olimpija je eno boljših hrvaških pro-
vincijskih klubov, trdi rezerva Ilirije
nastopa v poslednjem času v dobri se-
tavi, tako da je pričakovati zanimive,
lepe igre.

— Ilirija : Sparta. Pred tekmo
Olimpija : Ilirija rez. igra 1. moštvo
Ilirije prijateljsko tekmo s Sparto, se-
daj za Ilirijo najboljšim klubom v Lju-
bljani. Pričetek tekme ob pol 17. uri.

— Vsi udeleženci kolesarske dirke
Ljubljana - Novomesto, ki se vrši v nede-

ljo, 24. t. m., imajo v soboto ob 1. popoldne
sestanek v restavraciji Novi svet.

— Staničeva koč. Turistom in
prijateljem planinske lepote se nazna-
nja, da Staničeva (poprej Dežmanova)
koča na Triglavskem pogorju od-
prta in v vsemi potrebami dobro oskr-
bovana ter posebno za neizvežbane in
tiste turiste, kateri hočejo brez posebn-
nega truda polagoma prihajati na Tri-
glav, zelo prikladna. Govorice, da ta
koča ni odprta, so neresnične.

— Turisti se opozarjajo, da naj na
potovanju ne zauživajo snežnice ali
premrzle vode, ker posebno snežnica
rada povzroči črevesni katar, ki je tu
ristom na potovanju zato nevaren, ker
ni mogoče dobiti zdravniške pomoči in
so tudi vremenske razmere dostikrat
neugodne.

Društvene vesti.

— Kongres društva jugoslovenskih do-
brovoljcev se vrši tudi letos 8. septembra.
Radi izredno važnega sporeda naj si vsi
omogočijo udeležbo. Z vzporedom in vo-
znimi olajšavami bomo vse člane pravočas-
no seznanili. Vprašanja na odbor in samo-
stojni predlogi se morajo prijaviti pisмено
tajništvo do 1. septembra. — Odbor.

— Kam v nedeljo, 24. julija? se po-
vprašujejo ljubljanci, kam oremo v
nedeljo? Vsem tem odgovarjamo — na
Vrhniko. Odhod iz ljubljanskega kolodvora
ob 1.18 popoldne, z Vrhnike zvečer ob 11.
s posebnim vlakom, za katerega se izdaja
posebni vozni listki na Vrhniki. Velika
ljudska in vrtna veselica prostov. gasilnega
društva na Vrhniki bo nudila vsem po-
setnikom vsakovrstno zabavo; opozarjamo na
plakate v Ljubljani in okolici. Vstopnina za
osebo K 10, za gasilce v kroju K 4.

Polizvedbe.

— Izgubljena je bila v četrtki v
vrhniskem vlakcu srebrna, kvadratasta
ura. Ker je dotična ooba, ki je uro po-
brala, znana, jo pozivamo v njenem in-
teresu, da jo pošlje na upravnitvo
»Slov. Naroda«, ako se hoče izogniti ne-
priklanam. Pred nakupom se svari.

Darila.

Upravi našega lista je poslal:
Za Jugoslovensko Matice: Tvrdka
Hrovat & Komp. K 400 mesto venca na
prerani grob hčerke g. ravnatelja Bogady-
ja. Srčna hvala!

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podržaj.

Hiša z gostilno, skladiščem in hlevom,
Kolodvorska ul. 7., na
prodaj. 5072

Modistinja

dobra, samostojna, [samo spretna moč
se išče. Dobra hrana in stanovanje
v hiši. Plača po dogovoru. Bečki mo-
dini salon šefira. Olga Auschbacher,
Varadina. 5074

Zasebni vpokojenec

še čvrst, samostalen v blaginju ter
v vseh, zlasti industrijskih pisarnih
delih samostojen, išče opravila. Ponud-
be pod »Vesten/5070« na upr. Sl. Nar.
5070

Poslano!

Kar se je o meni razglasilo na gasilski
veselici v Borovnici, se bo, ako se še
kaj sliši, sodnijskim potom obračunalo.
Anton Loben, trgovec
Borovnica, št. 5.

5075

Iščeta se

dve majhni meblirani sobi za stalno
ali provizorno za redoljubno rodbino
brez otrok proti dobri najemini. Tudi
periferija mesta ni izključena. Ponudbe
na upr. pod »carinik/5100« 5100

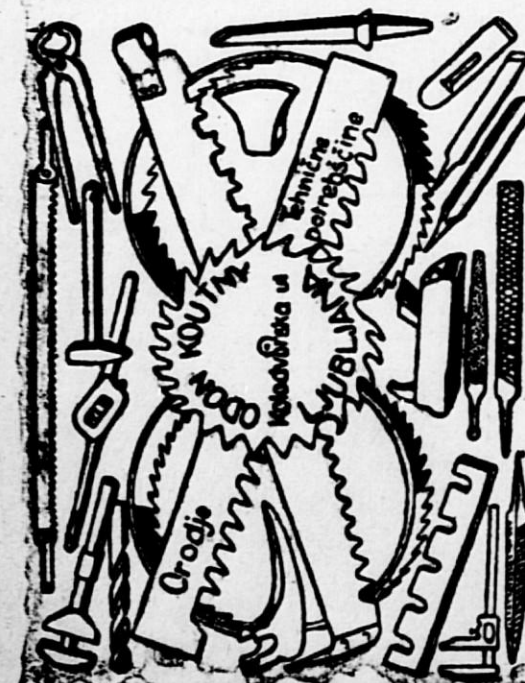
Zamenjam stanovanje.

Elegantno stanovanje na Dunaju v XIX.
okroju, 3 sobe, kopalnica, sprejemnica
elektrina luč, plin itd. v novem poslopiju
se menja z enakim smaznim stanovan-
jem v Ljubljani ali okolici do oktobra.
Nar. lov na J. W., Silvica pri Mariboru.
5071

Posestnica Ivana Šimle iz Ra-
dovljice prostovaljno v
št. 32 proda mestnem pojtu parcele
in sicer sledeče:

parcele št. 269, meri 35 a 68 m²
" " 270, " 35 a 67 m²
" " 271, " 23 a 88 m²
95 a 23 m²

Prodalo se bode na licu mesta v
nedeljo, dne 31. julija t. l. — Izključna
cena se izve pri posestniku. 5095

Perfektna šivilja

se priporoča na dom. Ponudbe na upr.
Sl. Naroda pod »Šivilja 5093«

Kdo bi pesodil

v vojni težko prizadetemu marljivemu
trgovcu K 60.000— proti visokim ob-
restim in vključbi na posveto? Za na-
grado dam vagon bukovih drv. Po-
nudbe se naj pošljejo pod »Vrnitev z
3 letih/5045 na upr. Slov. Nar. 5045

Kompanjon

se išče za dobrodočo prekaje-
valno in mesarsko obrt s kapi-
talom 100.000 do 150.000 K
Več se poizve pri An. zav. Beseljak & dr.,
Ljubljana, Sodna ul. 5. 5099

Prodaja se 10 — 20.000

starih vreč
v dobrem stanju za vsebino po 100 kg.
Na razpolago so tudi nove vreče v vsi-
ki velikosti in množini. Naslov pove
uprav. Slov. Naroda. 5043

Prodaja se:
Motorno kolo znamke „Bucher“ 3 PH
Motorno kolo znamke „Torpedo“ 3 1/2 PH
Ogledata se pri JOS. PRUSNIK,
KAMNIK. 5057

Gospodična,

zmožna slovenske in nemške stenogra-
fije in strojepljaja, se sprejme k trans-
portni firmi. Ponudbe z oznako zahtev
na upravnitvo Slov. Naroda pod
»Transport/5090«. 5090

Kdor ima 50 m²

eternita
na prodaj, naj ga ponudi Ivanu Tram-
šak, Dobropolje. 5076

Prostovaljna javna dražba

različnega pohištva in kuhinjske
posode bo v sredo, 27. julija ob
9. zjutraj na Rinski cesti št. 7,
II. nadstropje, vrata 12. 5079

Dve hiši

se prodasta iz proste roke; ena z go-
stinskiimi prostori, druga enonadstrop-
na. Pogoji se zvejo v gostilni pri Čepu
Rožna dolina pri Ljubljani. 5082

Večje industrijske podjetje išče
za takojšnji vstop
kontorista

z večletno prakso. Voditi mu je po-
možnih knjig dvojnega knjigovodstva
in razven tega ima oskrbeti korespon-
denco v slovenskem in nemškem jeziku.
Plača po dogovoru. Pri primerni zmo-
žnosti stalno mesto za vse življenje.
Ponudbe pod »pošten in zanesljiv/5061
na upr. tega lista. 5061

Moško kolo

se ceno prodaja. Ogleda se lahko na
Cesti na loko št. 20, Trnovo. 5077

Sprejme se

vajence za trgovino
pri trdnici Kovčević in Terzan
Ljubljana, Prešernova ul. 5, dvo-
išče desno. 5107

Pouk u srbohrvaštini.

narodito konverzacija, za tri djevojke
trazi se. Pismene ponude roditeljev
Srba ili Hrvata (ica) na naslov: Re-
zog, Aleksandrova cesta 5, III.
5006

Trgovski pomočnik

Specerijske stroke, išče mesto v Lju-
bljani ali okolici. Cenjeni dopisi na upr.
Slov. Naroda pod »Zvest in marljiv«.
5103

Pozer, stavbeni delovodje!

Zidarska obrt v Sloveniji. z ne-
omejeno koncesijo se odda v
zakup. Vpraša se Zg. Šiška 92
pri Ljubljani. 5101

Policijski volčji psi

3—4 mesece stari, garantirano čiste
pasme, zdravi in dobri v hrani, sive
barve, stoječih ušes in repa dobi se
za 600 dinarjev v vzgojvališču Rud.
Knapp, St. Vid ob Glini. Zuchtan-
stall Rud. Knapp, St. Valt a. d. Glan,
Kärnten. — Brzjavi prednost. 5052

Konjsko meso

se prodaja na Tržaški cesti
št. 2 vsak ponedeljek, sredo
in soboto dopoldne od 7mih
do 10ih. Za obilen obisk se pri-
poroča R. PUŠNIK. 5102

Prodaja se

8 PS motor elektr. (enakoimen-
ski tok) 220 volt, 800 tur, z re-
gulatorjem, komplet, skoraj
nov, iz vzroka, ker ima dotični
promalo vodne moči. Vprašanja
na poštini predal 53, Celje.

Praktikant,

zmožen slovensčine in nemščine, in
sluga
se sprejmeta k transportni trdnici. Po-
nudbe na upr. Slov. Naroda pod
»PRAKTIKANT« 5089.

Tako se prodaja

trgovina z mešanim blagom z lepo ve-
liko nadstropno hišo in gospodarskim
poslopijem, vse v najboljšem stanju in
lepej prometnem kraju na deželi, brez
konkurence, z vsem kakor stoji in leži
za samo 300 tisoč dinarjev. Prezame
se lahko takoj. Natančnejša pojasnila
pod »ZLATA JAMA« na upravnitvo
Slov. Naroda. 5084

Dijakinja išče stanovanje s hrano

počenši s šolskim letom. Naslov pove
upr. Slov. Naroda. 5085

Na dobro hrano se sprejme
več gospodov. Gospodsk. ul.
št. 9 I. 5071

Mirna in solidna gospodična išče sobo

s hrano (elektr. luč, klavir) s 1. avgu-
stom pri boljši napredni rodbini. Po-
slati je ponudbe pod »Tiha Zorka/5098«
na upr. Slov. Naroda. 5098

Prodaj

lepo zeleno, dobro govorečo papigo
z mešanim stajalom. Ponudbe na upr.
Slov. Naroda pod »PAPIGA« 5056.

Proda se

hotel v Sloveniji z lepim vrtom; cena
po dogovoru. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 5088

Brinjevec,

zajamčeno pristen, v sodčkih in
steklenicah, nudi na debelo
Parna veležganjarna
Robert Diehl,
Celje.

Pohištvo naprodaj.

MENCINGER, vladni svetnik in vodja
okr. glavarstva v Radovljici proda mo-
derno jedilno sobo in spalnico z dve-
ma posteljami in prtljikanji. Pohiš-
to se lahko ogleda v Radovljici na
okr. glavarstvu (uradno stanovanje).
5104

„Dalmatia“

d. d. za tvorjenje cementa Portland
nudi s tem vsako množino
la dalmatinskega
Portlandcimenta

znane prvotne znamke »TITAN« v
vrečah a 50 kg po SHS K 178.—
franko južni kolodvor Ljubljana. Glede
vredn. posebnosti. Pri naročilu nad
10 vagonov popust. Naročila sprejema
in daje pojasnila: Komisijni oddelek
Jadranske banke, Ljubljana. 5073

5073

5073

5073

5073

5073

5073

5073

5073

Alfonz Breznik
bivši učitelj Glasbene Matice
Ljubljana
Kongresni trg št. 15.
Prvorazredni klavirji, pianini
in harmoniji; Förster, Bö-
sendorfer, Heintze in drugi
(tudi za obroke in posode).
VIOLE in vsi ostali instru-
menti v bogati izbiri.
STRUNE in Pice vseh vrst na delo in drobnice.
NAJVEČJA TVRDKA V JUGOSLAVIJI!

Pohišstvo

za vse sloje dovršeno, trpežno in ceno,
kakor tudi vse vrste tanejših del
priporočata **BRATA SEVER, Ljubli-
na, Gosposvetska cesta 13. (Kolizej)**
4963

Hiša

krasna stavba, z velikim vrtom, pri-
merna za hotel, blizu glav. kolodvora
v Mariboru, se prodaja. Cenj. ponudbe
na: **A. Votnič, Sodna ul. 17.** 4915

Vsakovrsne razglednice
umjetniške, historičke, ljubavne itd.
Papir
svake vrste iz vrlo jeftine cene nudi
Češkojugoslovenska naklada J.
BEREJE, Zagreb. 4854

Prodaja se

v Žirovnici na Gorenjskem lepa stano-
vanjska hiša za 2 družini; 2 kuhinji
in 6 sob. Poleg hiše oral velik sadni
vrt. Polzeve se v trgovini **J. Grigar,**
**Selenburgova ulica št. 3 v Ljubli-
ani.** 4193

BAKULA (Holzstabge-
webe) **TRSTJE**
za stropne in stene izdelujem z najmo-
dernejšimi stroji ter dobavljam takoj v
vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ul. 22. Telefon 513.

Sprejme se knjigovodkinja

event. tudi absolventinja trgovske šole,
ki je zmožna vseh pisarniških del.
Plača po dogovoru. Naslov pove uprav.
Slovenskega Naroda. 4980

Hiši, podgane, stenice, ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako
porabljate moja najbolje preizkušena
in splošno hvaljena sredstva, kot proti
poljskim in hišnim mišim K 12, za podga-
ne K 16; za ščurke posebno mo-
čna vrsta K 20; tinktura za stenice
K 15; uničevalce molcev K 10 in 20; prašek
proti mrčesom K 10 in 20; mazilo
proti ušem pri ljudeh K 5-12; prašek
za uši v obliki in perilu K 10 in 20;
tinktura proti mrčesom na sadju in
selenjadi (uničeval. rastlin). Prašek
proti mravljam K 10 in 20. Pošljite
po povzetju Zavod za eksport **M.**
Jankar, Petrijska ul. 3. Zagreb 15.
Preprodajalci popusti!

Dvokolesa, šivalni stroji

otroški vozički novi in malo rabljeni,
v veliki množini ceno na prodaj. —
F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. 4408

Trgovskega vajenca,

14 let samo z dobrimi spričevali, sprej-
me trgovina **L. Farsager, Rado-
vlijica.** 4945

Kdor želi za dijake

oz. dijakinje dobrega in zanesljivega
stanovanja in hrane, naj se obrne
na naslov: „Dijaško stanovanje“ pošto
čeže Ljubljana. 4508

Starjša boljša vdova išče službe

gospodinjke k samskemu gospodu
za hrano in stanovanje. Ponudbe pod
„Varčnost/5044“ na uprav. Slovenskega
Naroda. 5044

Uradnik,

tehnično in trgovsko izobražen, popol-
noma vešč slovenskega in nemškega
jezika, italijanskega za govorne potrebe,
dober teh. risar, išče primerno službo.
Ponudbe pod „Kranjsko 30/5004“ na
upravo Slov. Naroda. 5004

Zmožen vođa za parno žago

s polnojarmenikom, ki je izurjen v re-
zanju in v manipulacijah z lesom, vešč
slovenske in nemške, se išče za ta-
kojšnji nastop. **TAVČAR, MARIBOR**
Kopališka ul. 11. 5009

Kontoristinja,

vešč brezhibne-
ga slovenskega
in nemškega pravopisa, strojeopisje in
kontorskih del, se sprejme. Vstop takoj.
Ponudbe z zahtevkom plače pod „Kon-
toristinja/5014“ na upravništvo Slove-
nskega Naroda. 5014

Kontoristinja

(z dežele) s trgovsko šolo, zmožna vseh
pisarniških del, vešč slov., nem. in
italijanskega jezika, išče primerno služ-
bo v Ljubljani. Najraje pri kakem več-
jem podjetju. — Pismene ponudbe pod
„Vesta št. 5030“ na upravo Slovenske
Naroda. 5030

Razglas.

Neka velika graščina pri Brežicah pro-
či prostovoljno vso sobno dra-
gozno opremo: posamezne komade
in cele garniture ter raznovrstno
pohišstvo. Pisarna dra. L. Stiker, odvet-
nika v Brežicah, daje ustmeno in pismo-
no potrebna pojasnila o kakovosti
in cenah tega premoženja in naznanja
na zahtevo termin za ogledovanje in
prodajo, ki se bo vršila koncem avgu-
sta na licu mesta. 5048

Na prodaj

dve enonadstropni hiši s skupnim dvo-
riščem ob dveh najbolj prometnih
cestah in v sredini Ljubljane. Cena
K 850.000. — za obe hiši. Kupcu za-
sugerano stanovanje eventualno tudi lo-
kal. Ponudbe pod „Ugoden prostor/5022“
na uprav. Slov. Naroda. 5022

Hiše, vile, posestva

kdor želi kupiti v Zagrebu, Hrvat-
ski, Slavoniji, hrvaškem Primorju, naj
se s polnim zaupanjem obrne na: **Anta**
Dolac, Zagreb, Gajeva 34. 4270

Strešno lepenko

ima v zalogi najceneje
Jos. R. PUZ,
Ljubljana, Gradaška ul. 3.
Telefon 513. 4928

Velika izbira otroških vozič-

kov, dvokoles in šivalnih
strojev po ceni **F. Batjel, Ljubli-
ana, Stari trg št. 28.**
Sprejme se v polno popravilo za emaj-
liranje z ognjem in ponikanje dvoko-
lesa, otroški vozički, šivalni in razni
stroji. **Mehanična delavnica, Kar-
lovska cesta 4.**

Krompirjeva škrobna moka,
pšenični puder,
koruzni puder,
škrob v zabojih po 38 in 50 kilogramov,
kristalni škrob v ometih po 3 1/2 kg.,
dektrin,
pšenično lepilo za čevljarje ter
škrob za napravljanje lepila (kolistra).
nudi **FILIP MAYER, Zagreb, Gra-
duličeva ulica 5.** Telefon 18-31.

Klic k sreči, redka prilika!

V sredini mesta Ljubljane se prodaja:
3 nadstropna hiša v najboljšem stanju
s 45 kni, sobe so s parketi vložene
angleški kloseti, elektr. razsvetljava,
v hiši se nahaja izvrstna dobro idoča
stara krma, katero kupec iz 1. avgu-
stom t. l. skupaj s stanovanjem lahko
takoj zasede. Krma in stanovanje ob-
stoji iz 4 velikih sob in ene velike
kuhinje; Istotam se nahajata 2 vinski
kleti. Skupna cena K 900.000. — Dalje:
se prodaja hiša z dobro vpeljano staro-
znano kovačijo v mestu Ljubljani
z dvema ognjenima, z vsem orodjem, stroji
t. l. d. in velikim vrtom. Skupna cena
K 320.000. — Dalje: se prodaja enonad-
stropna vila s sadnim vrtom v sredini
mesta Ljubljane, cena K 600.000. —
Notančna pojasnila daje Ignacij Kozjek
Selo 28, p. Moste pri Ljubljani. 5008

Inženier dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Eliševjeva ul. 7.

Specialno stavbe-
no podjetje za be-
tonske, železobe-
tonske in vodne
— zgradbo —
— izraba —
vodnih sil.

Transformator

elektrotehnična tovarna
družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 78.

izvršuje:

transformatorje
in motorje,
sikalne naprave
in aparate.

Popravlja:

vse vrste električnih
strojev in aparatov.

Generalno zastopstvo
sveleone turške

Felten & Guillaume

tovarno električnih kablov
in električne vrvice.

velika zaloga
motorjev, kablov, vrvi-
ce in izolirane cevi.

Tel. 142 in 230. Poštni predal 144.

Lepo mesečno sobo

s posebnim vvhodom po možnosti v
centru mesta, meblirano ali nemeblir-
vano, za takoj ali 1. septembra išče
mlad podjetnik Ljubljancin. Plačilo
postranska stvar. Ponudbe pod „Traj-
no/4986“ na uprav. Slovenskega Na-
roda. 4986

Velika zaloga: dvokolesa,

šivalni in razni stroji, pnevmatika in
vsakovrstni deli. **F. Batjel, Ljubljana,**
Stari trg 28. Sprejme se v polno popravilo,
za emajliranje z ognjem in ponikanje:
dvokolesa, otroški vozički, šivalni in
razni stroji in deli. **Mehanična delav-
nica, Karlovska cesta 4.**

Razpošiljam pristno domačo

djldovo in rženo moko
od 50 kg naprej, franco želez.
nostaja Doljna Lendava. **Peter**
Osterc, paromlin, Beltinci,
Prekmurje. 4814

Iščo se mesečna soba

s posebnim vvhodom eventualno z ostr-
bo, ali pa manjše stanovanje z oparo
ali brez opare proti zelo dobri najem-
nini. Ponudbe na poštni predal
št. 53. 4805

Klavirje

uglašuje in popravlja
solidno in točno
ter gre tudi na
deželo.

Poliks Povše, Ljubljana, Tržaška c. 45.

Kontoristinja

zanesljiva moč, vešč vseh pisarniških
poslov, stenografije, strojeopisja in knji-
govodstva ter slovenske in nemške ko-
respondence, se takoj sprejme. Reflek-
tira se le na privratne moči. Ponudbe
na: Stavn. podjetje in parna žaga
**Ivan Čmek, Strausnek, pošta Gomil-
sko pri Celju.** 5051

Tovorni avtomobil

2 do 3 tonski nov ali generalno repa-
riran z gumastimi obroči kupi **Ed.**
Suppanz, Pristava. 5049

Medjunarodno transportno d. d.
Jos. J. Leinkauf — Emil Eichhorn
Zagreb, telef. br. 3-22. Brzjavi: Jugospedit.
Podružnice: Brod na Savi, Bos. Brod., Osijek, Vukovar, Novisad, Koprivnica.

KRISTALUM d. d., Zagreb,
veleprodaja stakla i porculana
Boškovičeva ul. br. 26. Tel. br. 6-70.

preporuča svoje bogato skladište staklene i porculanske robe. Raspolaže u svako doba sa
proizvodnjama iz prvovrednih čeških tvornica kao i što i sa svim vrstima stakla za ure-
zivanje te gradjevne svrhe. — Preuzima narudžbe za takozvane „KOMBINIRANE VAGONE“
sa skladišta i izravno iz tvornica uz dnevne tvorničke cijene. — Izvolite zatražiti cijenike!

VRATISLAVA
(BRESLAU)
Jesenski semenj 4.—8. sept. 1921.
Tkanina * Usnjeno blago * Umetna obrt *
Pohišstvo in gospodinjke potrebšćine *
Papir, papirno blago in pisarniške potreb-
šćine * Sport in igre * Živila in hranila *
Kemično-tehniški izdelki
Karte za kupce in vsa pojasnila (doputovanje, pošt. list, stanovanje) daje
Breslauer Messe-Gesellschaft
Breslau I., Ohlauer Strasse 87. — Brzjavi: Messe Breslau.

Zahvala.
Ivan in Ivana Galč se iskreno zahvaljujeta v
svojem in imenu svojih otrok vsem, ki so izkazali so-
čutje, darovali vence ob nenadni smrti našega nepo-
zabnega sinka oziroma brata
Rudolfa
ter ga spremili na zadnji poti.
Rožna dolina pri Ljubljani, 23. julija 1921.

Naznanilo.
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem zopet prejel novo partijo
črnega vina „Otelo“
ki se priporoča posebno za slabokrvne in kot uspešno zdravilo proti
gritli. Liter tega vina, ki se prodaja tudi čez ulico stane K 32.—.
Gostilna pri Fajmoštru, Sv. Petra nasip šte. 5.
Motorji na surovo olje 5-100 HP, Bencinovni motorji 6-30 HP, Generatorji
na vrtilni tok 60-100 KVA, Motorji na vrtilni tok vsake tvorilnosti, Trans-
formatorji na vrtilni tok. Takoj dobavno. S tvorniškim jamstvom.
**Persicaner & Co., Ges. m. b. H. Wien I, Lieben-
berggasse 7.**

Graveura

i to jedan za pridvižne i 2 za reliefne poslove, tražiju se. Nastup
odmah. Ponude izradno na **Prva jugoslav. umjetni radionu,**
Zagreb, Mesnička 9-11. 5086

Kapital K 20.000.000. **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA** **Rezerve okrog K 6.000.000**
Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.
Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 1. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.
Podružnica v Novem mestu.
Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

„BISTRA“
kovinska industrija
Domžale

Izdeluje okovje za pohištvo in ključavnice vsake vrste.

Iščejo se spretni zastopniki!
Oddelek za galvanoplastiko.
Prevzemajo se popravila strojev vseh vrst.

Tovarna Barva vsakovrstno blago.
JOS. REICH Kemično čisti obleke.
Ljubljana, Poljanski nasip št. 4. Svetilolika ovrtnike, za-
Podružnica: Selenburgova ulica 4. pestnice in srajce.

PODRUŽNICE: **MARIBOR** **NOVO MESTO** **KOČEVJE**
Gesposka ul. 38. Glavni trg št. 39.

Tvrđka A. Žibert

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da je pre-
sella svojo modno trgovino v prejšnji Seunigov
lokal v Prešernovi ulici, nasproti Mestne
hranilnice.

Hrv. industrija katrana d. d.
Zagreb.

Proizvodi od katrana i kolofonije, krovna
ljepenka, sve vrste sredstava za izoliranje
proti vlagi, tehničke masti kao i ulja itd.

SKLADIŠTA: Beograd, Brod na Savi, Ljubljana,
Novi sad, Pečuh i Osijek.

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katera je
prejela veliko množino vseh vrst

SINGER

šivalnih strojev, SINGER igel in strojni delov, SINGER olja, sukanca in svilu.
Lastna mehanična delavnica povečana! Prodaja na primerne obroke!

Singer šivalni stroji Bourne & Co, New York.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ul. 3, Novo me-
mesto, Maribor, Zagreb, Karlovec, Osijek, Brod na Savi, Varaž-
din, Novi Sad. — Zastopstva v vseh večjih okrajih in mestih.

Novno ustanovljena koncesijonirana
Prva jugoslovanska posredovalnica za
les v Mariboru
nasproti južnega kolodvora.

Informacijski urad za prodajo in nakup lesa
daje vsem lesnim producentom, industrijem in obrtnikom natančne informacije
kam in kako morejo prodati svoj les oziroma kje in kako morejo kupiti zaže-
ljeno količino lesa.

Posredovalnica je ustanovljena na solidni in strokovnjaški podlagi. Vse intere-
sente vabi, da se obračajo v vseh zadevah, ki se tičejo trgovine z lesom, na
Prvo jugoslov. posredovalnico za les v Mariboru ter se jim priporoča
z odličnim spoštovanjem

Ivan Šega,
lastnik Prve jugoslovanske posredovalnice za les v Mariboru.

Tovarna kovinskih izdelkov
N. Grgurevič, Ljubljana,
Veliki stradon

dobavlja vsakovrstne odlitke iz medi in rdeče zlitine po
poljubnih modelih točno in najceneje.

Prevzame izdelovanje raznovrstnega okova iz železne
pločevine in iz medi.

Izdelovanje znakov za društva.

Prevzemajo se tudi popravila strojev. Galvaniziranje
(ponikljanje). Okovi iz medi za stavbe in pohištvo.

POTNIK

manufakturne stroje, kateri poseja tr-
govce v mestih in na deželi v Jugosla-
viji

se išče
v svrhu prodaje jako lukrativno-
predmeta neke jugos. tovarne. Ponudbe
pod „TOVARNA“ 4942 na upravnishvo
Slov. Naroda.

Edina tovarniška zaloga
šiv. strojev za rodbin-
sko in obrtno rabo, v
vseh opremah, mater-
jal predvojni. Dalje
igle, olje, posamezni
deli za vse sisteme
na veliko in malo.

JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni po-
goji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo po-
trebščine za šivilje, kro-
jače, čevljarje in sed-
larje, sukanec, čevljar-
ska preja, toaletne po-
trebščine, modno bla-
go, pletenine i. t. d.

Jetika!
Dr. Pečnik, Jetika.

V vseh knjigarnah, 10 K. Vsak
jetičnik, ki hoče doma ozdraveti
naj čita to knjigo. II. 3275

ILIRIJA, lesna trgov. in industrijalna družba z o. z.
Ljubljana, Kralja Petra trg 8

kupuje hlode, gozdne parcele, deske, trame, prodaja žagan
in tesan les, sprejema komisijska naročila vsake vrste, izde-
luje zaboje, izvršuje nakup in prodajo drv. 4827

Zobotehnik

se išče za Ljubljano, dovršen v delu na zlato in kavčuk. Po-
nudbe z osebnimi podatki in plačilnimi zahtevki pod „Zobotehnik
5023“ na upravnishvo Slovenskega Naroda. 5023

Prvovrstna kolesa Puch
pnevmatiko
Dunlop - Reithoffer - Hutchinson
priporoča

IGN. VOK,
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Brata EBERL

staroznana črkoslikarska in
pleskarska obrt, Igriška ul. 6.

I. Sandrin,
Ljubljana

Velika zaloga **usnja,** kož, podplato, gonil-
vsakovrstnega usnja, njih jermenov in boksa
na debelo.

Mestni trg 6

„BISTRA“
kovinska industrija v Domžalah

sprejme takoj
nadskladiščnika strokovnjaka ter
stenotipistko, večša knjigovodstva in vseh
pisarniških del, nadalje
absolventa obrtne šole.

Zadruga
hrvat. vinogradara
Zagreb, Baroševa cesta

preporuča svojo veliko zalihu dobrih zajamčeno čistih nepo-
tvorenih vina i to stara i nova, bela, cviček (šiler) i črna
uz umjerene cene, koje kao i uzorce na zahtiev šalje.

Molimo posiet našeg podrumca na Baroševj cesti.

Kupujte in zahtevajte samo čokolado „Orion“.

JOSIP VITEK
LJUBLJANA, KREKOV TRG 8.

Specialna zaloga orientalskih bombonov,
čokolade, kakao, karamel, polnjenih bombo-
nov, keksov in drugih različnih vrst iz prve
Česke tovarne akc. dr. „Orion“ prej A. Maršner
v Kraljevih Vinohradih.

ker je najboljši česki izdelek!

Večja spedijska družba potrebuje akviziterja
za Jugoslavijo. Brezpogojno potrebno je znanje slovenskega, srbo-
hrvaškega in nemškega jezika. Plača in ostali pogoji
po dogovoru. Ponudbe pod „Akviziter 5013“ na upravnishvo Slovenskega
Naroda. 5013

COSULICH - LINE
prej (Avstro-Amerikana) Trst - Amerika
prevaža potnike v New York redno 3 krat v juž-
no Ameriko po 1 krat mesečno.

Odplov brzoparnika President Wilson
2. avgusta 1921.

Pojasnila daje in voz **SIMON KMETEC,** glavni zastopnik za Slovenijo v
ne liste prodaje Ljubljani, Kolodvorska ulica 26

Odlično
kovaško oglje

iz premogokopa „Rtanj“ na vagone se dobiva pri
Braća Münch, Beograd, Kneza Lazara 1.

Modni salon
Stuchly - Maške
Ljubljana
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg št. 1.

Priporoča
največjo izbero
spomladanskih
klobukov čepic
in slamlukov.
Popravila se
točno izvršujejo.
Žalni klobuki v
zalogi.

Brüder Fischer
Wien, III., Fasangasse 38.
Brzjavi: Lokomobilischer Wien Telefon št. 5095, 9288.
dobavlja

lokomobile
sedaj točno in kratkodobno dobavne:

Wolf:
600, 400, 300, 150, 130, 100, 80, 70, 60, 50, 40, 30, 25, 20, 15, 10 HP

Lanz:
300, 200, 70, 50, 45, 35, 30, 25, 20, 15 HP

Hofherr - Schrantz:
85, 20, 15 HP,
in različne druge prve znamke.

Lokomobilni kotli
120, 60, 23, 7 qm.

Pod jamstvom za obratno spretnost. Lastna moderna poprav-
ljalnica. Agregati uradno preiskušeni. 4382

Vprašanja na Stebi & Tujec, Ljubljana, Resljeva c. 4.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gu-
mijski predmeti vseh vrst na
drobno in debelo. — Glavno
zastopstvo polnih gumijskih
obročev za tovarne automobile
tovarne Walter Marigny. Hi-
draulične stiskalnice za mon-
tiranje gumijskih obročev v
centrali, Rimska cesta št. 2.
Prevozno podjetje za prevoz
blaga celih avtomobilov na vse
kraje, za kar je na razpolago
10 tovarnih avtomobilov.

Centrala:
Ljubljana, Rimska c. 2.

Podružnice:
LJUBLJANA, MARIBOR, BEOGRAD,
Dunajska c. 23. Jurčičeva ul. 9. Knez Mihajlova
tel. št. 470. tel. št. 133. ulica št. 3.

Telefon št. 508. Štev. pošt. čekov. urada SHS 12051.

OBRTNA BANKA
v Ljubljani Kongresni trg št. 4.

daje kredite o obrtne surbe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje
obrti in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%
od dne vloge do dne dviga.